

Joroinen

JOROISTEN KUNTA

1/4 VUOSIRAPORTTI

1.1. – 31.3.2023

Sisällys

A. TOIMINTAKERTOMUS.....	3
1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	3
2. TULOSLASKELMA.....	4
3. KESKEISIMMÄT PÄÄTÖKSET.....	4
B. KÄYTTÖTALOUSOSA	5
1. YLEISHALLINTO.....	5
1.1 Hallinto	5
1.2 Työllisyyspalvelut	8
1.3 Tietohallinto	9
1.4 Elinkeinotoimi	10
1.5 Konsernipalvelut.....	12
1.6 Maaseutuhallinto	13
2. SIVISTYSTOIMI	14
2.1 Sivistystoimen hallinto	15
2.2 Varhaiskasvatus	16
2.3 Perusopetus.....	17
2.4 Lukiokoulutus	19
2.5 Hyvinvointi.....	20
2.6 Kirjasto	21
2.7 Vapaa sivistystyö.....	22
3. TEKNINEN TOIMI	23
3.1 Teknisen toimen hallinto ja yhdyskuntasuunnittelu	24
3.2 Kuntatekniikka	25
3.3 Kiinteistö- ja ruokapalvelut	26
3.4 Maa- ja metsätilat	28
3.5 Rakennusvalvonta.....	29
3.6 Teknisen toimen projektit.....	29
3.7 Vesihuoltolaitos	30
C. RAHOITUS	32

A. TOIMINTAKERTOMUS

1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Aikaisemmin

Parhailaan päätettävänä olevan tilinpäätöksen 2022 perusteella saavutimme toiminnalliset tavoitteemme hyvin ja teimme Koy kunnantalon osakkeisiin kohdistuneiden arvonlennusten jälkeenkin yli 0,36 milj. € ylijäämäisen tuloksen. Kunta ja kuntakonserni ovat edelleen velkaisia, mutta niiden talous on muutoin tasapainossa. Tilinpäätöstä kirjoitettaessa maaliskuussa näytti siltä, että kunnan taloudellisen tuloksen heikkenemisen perusura jatkuu. Trendinä vuosina 2020–2022 oli ylijäämän puolittuminen edelliseen tilikauteen nähden. Talousarviossa vuoden 2023 ylijäämäksi on arvioitu 0,728 milj.€ ja taloussuunnitelmavuosien 2024 ja 2025 tuloksen olevan kaavamaisella laskennalla 0,058 milj.€ ja -0,165 milj. €.

Tehty soteuudistus on merkitykseltään ja mittakaavaltaan historiallisen suuri muutos julkisiin palveluihin. Viime syksynä arvioitiin, että sen vaikutukset eivät olisi Joroisissa suuria. Sopimusten ja silloisten HVA:n suunnitelmien perusteella Joroisten terveyskeskuksen palvelut olivat säilymässä ainakin aluksi ennallaan. Nyt tiedossa on, että vuodeosasto suljetaan kesäksi. Kyse on HVA:n henkilöstöresurssiperusteisesta päätöksestä.

Politiikka

Eduskuntavaaleissa SDP sai lähihistoriassa merkittävän vaalivoiton, kun Varkauden valtuuston varapuheenjohtaja Timo Suhonen ja valtuuston puheenjohtaja Sari Järn keräsivät Joroisista yhteensä eniten ääniä. Suhonen tuli lopulta valituksi alueemme kansanedustajaksi. Onnittelut Joroisista! Myös Perussuomalaisen valtuutettu Hannu Lahtinen keräsi hyvän äänisaaliin keskustalaisten kannatuksen jäädessä tällä kertaa matalammaksi.

Hallitusohjelmaneuvotteluissa neuvotellaan parhaillaan muun ohella sotekustannusten kasvuun mahdollisesti kohdistuvista leikkauksista. Samalla alueellisesti HVA valmistelee parhaillaan palvelustrategiaansa. Luonnoksessa on suunniteltu 30 miljoonan euron säästöjä hyvinvointialueen toimintoihin. Kunnanhallitus lausui luonnoksesta 8.5.2023 § 81. Lausunnossa painotetaan toimivien lähipalveluiden merkitystä kaikissa palveluissa, joita ei ole välttämätön keskittää.

Toiminta

Vuosi on lähtenyt oivallisesti liikenteeseen. Kunnan elinkeinotoimea ja teknistä toimea ovat pitäneet kiireisinä yksityiset aurinkoenergiaprojektit. Joroisista voi hyvää vauhtia olla muodostumassa Suomen merkittävin aurinkoenergiakunta. Sivistystoimissa valmistellaan lähitulevaisuudelle keskeisiä suunnitelmia. Työn alla ovat liikuntapaikkasuunnitelma ja varhaiskasvatuksen järjestämissuunnitelma. Yleishallinto on valmistellut hallintosääntöluonnoksen, jolla kunnan organisaatio on tarkoitus osaltaan sopeuttaa soteuudistuksen jälkeiseen aikaan.

Talous

Verotulot ovat kehittyneet erinomaisesti. Vaikka ne arvioitiin talousarviossa positiivisiksi sotemuutoksista johtuvien ns. verohäntien vuoksi, ylittävät verotulot melkein 13 % ennustetun korkean tason. Kun tulot ja menot ovat muutoin suunnilleen budjetissaan, on kunnan talous raportointihetkellä noin 1,44 milj. € ylijäämäinen. Näyttäisi siltä, että olemme jälleen osuneet ainakin jälkisykliin talouskasvun ollessa valtakunnantasolla alavireistä.

Riskit

Erittäin positiivisesta vireestä huolimatta riskit ovat edelleen samat kuin talousarviossa on arvioitu. Poikkeuksellisen korkeaan inflaatio jatkuu yhä, eikä sen taitumisesta ole merkkejä, vaikka keskuspankit ovat toistuvasti nostaneet lainojen ohjauksorkoja. Edelleen jatkuva Ukrainan sota aiheuttaa sekä näkyvissä olevia esimerkiksi rakennussektoriin ja pankkitoimintaan osuvia, että mahdollisesti vielä piilossa olevia maailmantalouden markkinahäiriöitä.

2. TULOSLASKELMA

Tuloslaskelma kunta ja vesihuolto yhteensä:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT	7 166 736	6 512 813		6 512 813	1 659 342	4 853 471	25,5
Valmistus omaan käyttöön	0	0		0	0	0	0,0
TOIMINTAKULUT	-38 392 502	-17 397 234		-17 397 234	-4 163 847	-13 233 387	23,9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-31 225 766	-10 884 421	0	-10 884 421	-2 504 504	-8 379 917	23,0
Verotulot	19 591 326	10 232 000		10 232 000	3 865 991	6 366 009	37,8
Valtionosuudet	13 611 358	2 803 414		2 803 414	655 782	2 147 632	23,4
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	114 949	60 000		60 000	0	60 000	0,0
Muut rahoitustuotot	290 114	60 000		60 000	1 706	58 294	2,8
Korkokulut	-189 707	-396 345		-396 345	-35 074	-361 271	8,8
Muut rahoituskulut	-411 666	-50 000		-50 000	-12 966	-37 034	25,9
Rahoitustuotot ja -kulut	-196 310	-326 345	0	-326 345	-46 335	-280 010	14,2
VUOSIKATE	1 780 609	1 824 648	0	1 824 648	1 970 933	-146 285	108,0
Poistot ja arvonalentumiset	-1 439 254	-1 096 726		-1 096 726	-278 735	-817 991	25,4
Satunnaiset erät	0	0		0	0	0	0,0
TILIKAUDEN TULOS	341 355	727 922	0	727 922	1 692 199	-964 277	232,5
Varausten ja rahastojen muutokset							
Poistoeron muutos	21 048	0		0	7 368	-7 368	0,0
Varausten muutos	0	0		0	0	0	0,0
Varausten ja rahastojen muutokset	21 048	0	0	0	7 368	-7 368	0,0
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	362 403	727 922	0	727 922	1 699 567	-971 645	233,5

Kunnan ja vesilaitoksen toimintatuotot ylittävät 0,5 % neljännesvuoden vertailulukuna olevan 25 % käytön. Toimintakulut puolestaan ovat alittamassa 1.1 %, jolloin myös negatiivinen toimintakate on 2 % vertailuarvoa pienempi. Toimintakuluja arvioitaessa on syytä huomioida, että 4,1 % (TA 3 %) palkankorotukset alkavat vasta kesäkuun palkoista, jolla tulee olemaan merkittävä kuluja kasvattava vaikutus loppuvuodelle.

Vuosikate riittää kattamaan poistot lähes seitsemänkertaisesti, joten kunnan talous on erityisesti Kuntaliiton veroennustekehikon perusteella ennakoitujen verotulojen n. 13 % paremman kertymän vuoksi ensimmäisen neljänneksen jälkeen reilusti ylijäämäinen.

Kirjanpidollinen tulos näyttää n. 260 000 euroa liikaa ylijäämäiseltä. Tämä johtuu siitä, että KuEl-eläkemenot eivät ole järjestelmävirheestä johtuen kirjautuneet oikein. Eläkkeet ovat kuitenkin maksettu ajallaan, joten oikeudenmenetyksiä ei tapahdu. Kirjanpito saadaan korjatuksi puolivuosisiraporttiin mennessä.

3. KESKEISIMMÄT PÄÄTÖKSET

Tervajoensuon aurinkovoimalan yleiskaava (KH 16.1.2023 § 7, KH 6.2.2023 § 17, KH 27.3.2023 § 52)

Kaavoitusaloite ja -sopimus, Korpisenkankaan tuulivoimahanke (KH 6.2.2023 § 16)

Investointien työohjelma v. 2023 (KH 6.2.2023 § 18)

Joroisten kunnan virat 2023 alkaen (KH 6.2.2023 § 19)

Tilinpäätös 2022 (KH 27.3.2023 § 51)

B. KÄYTTÖTALOUSOSA

1. YLEISHALLINTO

Yleishallinnon tulosalueet ovat hallinto, työllisyyspalvelut, tietohallinto, elinkeinotoimi, konsernipalvelut ja maaseutuhallinto.

Yleishallinto tuottaa tai järjestää kunnanvaltuuston ja -hallituksen palvelut sekä vaalit ja tarkastustoiminnan.

Yleishallinnon toimialaa johtaa talous- ja hallintojohtaja.

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00015000 YLEISHALLINNON TOIMIALA							
TOIMINTATUOTOT	1 034 318	895 009		895 009	202 121	-692 888	22,6
TOIMINTAKULUT	-2 795 769	-2 817 494		-2 817 494	-622 724	2 194 770	22,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 761 451	-1 922 485	0	-1 922 485	-420 603	1 501 882	21,9
Poistot ja arvonalentumiset	-20 789	-6 145		-6 145	-5 197	948	84,6
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 782 240	-1 928 630	0	-1 928 630	-425 800	1 502 830	22,1

Perustelut:

Yleishallinnon toimintatuotot ovat pääosin kunnan sisäisiä. Niiden n. 2,4 % vajaus vertailuarvoon 25 % verrattuna johtuu normaalista kausivaihtelusta. Myöskään kulut eivät ole kertyneet alkuvuodesta aivan arvioidulla tasolla. Tämä johtuu muun ohella siitä, että palkankorotukset ajoittuvat loppuvuodelle. Kokonaisuutena toimialan alijäämä on suunnitellulla tasolla.

1.1 Hallinto

Palvelusuunnitelma:

Hallinnon tulosalue hoitaa valtuuston, kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan, keskusvaalilautakunnan, johtoryhmän, yhteistyötoimikunnan ja kunnanjohtajan sihteeritoiminnat, vaalien, tarkastustoiminnan, kunnan henkilöstöhallinnon, työhyvinvointitoiminnan, Ay- ja työsuojelutoiminnan, joukko- ja palveluliikenteen, maahanmuuttopalveluiden, jakamattomien eläkekulujen sekä asianhallinnan, arkiston ja asiointipisteen hallinnoimisen.

Keskeistä toiminnassa on hyvän hallintotavan mukainen valmistelu, täytäntöönpano ja laillisuuden valvonta.

Vastuhenkilö: Talous- ja hallintojohtaja

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00015100 Hallinto							
TOIMINTATUOTOT	211 207	106 700		106 700	48 679	-58 021	45,6
TOIMINTAKULUT	-1 383 452	-1 165 773		-1 165 773	-301 363	864 410	25,9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 172 245	-1 059 073	0	-1 059 073	-252 685	806 388	23,9

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1–3 kk
Paperiarkiston digitointi	Suunnitelma ja sen toteutus	Digitointi on aloitettu	Tietoja ja tarjouksia on kerätty.

Työhyvinvoinnin kehittäminen	Sovittujen toimien toimeenpano	Sairaspoissaolojen määrä Työhyvinvointikyselyn tulokset	Toimeenpanoja on tehty suunnitellusti.
Kunnan ohjeiden päivittäminen	Kunnan ohjeiston läpikäynti	Päivitettyjen ohjeiden lukumäärä	Aloitettu.
Vahvistaa maahanmuuttajien alkuvaiheen oikea aikaisia palveluita. Vahvistaa työvoiman ulkopuolella olevien maahanmuuttajien kotoutumista.	Lisätä ja vahvistaa kunnan ja muiden paikallisten viranomaisten ja toimijoiden yhteistyötä. Oikea aikainen alkukartoitus monialaisessa yhteistyössä palvelutarpeen mukaan.	Kehitetään tai hankintaan järjestelmä, mitä käytetään alkukartoituksen/kotoutumissuunnitelman kirjaamiseen kunnassa. Järjestelmästä saatavien seurantatietojen käyttö.	Aloitettu.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Riskinä on, että arkiston digitointia varten ei saada riittävän laadukasta suunnitelmaa XAMK:n hankkeesta. Työhyvinvoinnin toimenpiteet eivät ole sopivia tai riittäviä sairaspöissaolojen vähentämiseksi. Työaika ei riitä kaikkien ohjeiden läpikäyntiin ja päivittämiseen.

Joukko- ja palveluliikenteen ostopalveluiden tuotanto ja/tai kustannukset voivat kehittyä polttoaineiden kustannusten noustessa arvioitua negatiivisemmin.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Tavoitteiden mukaiset toimenpiteet on aloitettu. Työhyvinvoinnin kehittämiseen tähtäävät toimenpiteet toimeenpantiin alkuvuodesta, jotta niillä ehdittäisiin saada vaikuttavuutta. Tuloksia kyetään arvioimaan vasta ensi vuonna.

Arkiston digitointihanke on haastava muiden tehtävien ohessa edistettävänä. Saadut tiedot, suunnitelmat ja tarjoukset ovat siinä määrin lupaavia, että rahoituksen löytyessä tavoitteena oleva digitoinnin aloittaminen on toteutettavissa.

Kunnan ohjeiden päivittäminen on siirtynyt kiireellisempien työtehtävien tieltä, mutta tehtävä on aloitettu.

Maahanmuuttopalvelut

Oikea-aikaiset maahanmuuttajien tarpeisiin perustuvat alkuvaiheen palvelut ja työllistymisen tuki nopeuttavat kotoutumista ja vähentävät pitkäkestoisten palvelujen tarvetta. Tavoitteiden toteutumiseen tarvitaan kunnan ja muiden paikallisten viranomaisten ja toimijoiden yhteistyötä. Kunnan tehtävänä on varmistaa, että maahanmuuttajalla on mahdollisuus saada tarvitsemansa palvelut elämäntilanteensa mukaisesti. Palvelujen tulee soveltua kaikille kuntalaisille ja palveluja tulee olla palveluntarvetta vastaavia. Neuvonnan ja ohjauksen merkitys on suuri uuteen yhteiskuntaan kiinnittymiseksi erityisesti maahanmuuton alkuvaiheessa.

Kotoutumislain uudistaminen on ollut vireillä aktiivisesti vuodesta 2021 alkaen ja uuden lain on tarkoitus astua voimaan samanaikaisesti TE-palveluja koskevan uudistuksen kanssa vuonna 2025. Uuden lain tavoitteena on mm:

- Vahvistaa työvoiman ulkopuolella olevien maahanmuuttajien kotoutumista. Erityisesti maahanmuuttajajanaisten kiinnittyminen yhteiskuntaan tukisi lasten ja koko perheen hyvinvointia ja kotoutumista.
- Edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta sekä myönteistä vuorovaikutusta eri väestöryhmien kesken.
- Selkeyttää eri toimijoiden vastuita, vahvistaa monialaista yhteistyötä sekä järjestöjen ja työnantajien kanssa tehtävää yhteistyötä sekä päivittää kotoutumislakia vastaamaan viranomaistehtävien siirtojen aiheuttamiin muutostarpeisiin

Ukrainan sota on lisännyt maahan saapuvien pakolaisten määrää, mutta taloudelliset ja sosiaaliset kokonaisvaikutukset eivät ole vielä arvioitavissa. Valtion kompensatiot päättyvät tämänhetkisen tiedon mukaan maaliskuun lopussa. Kompensaation määrä on mukana hallinnon määrärahoissa.

Kunnanvaltuusto ja hallitus

Kunnan johtamistoiminnan tarkoituksena on saada kunnan organisaatio ja muu yhteisö toimimaan siten, että kunnan strategia, valitut päämäärät sekä valtuustotason tavoitteet kullekin vuodelle toteutuvat.

Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa sekä muuta toimintaa.

Vaalit

Sisältää keskusvaalilautakunnan, äänestysalueen vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan menot. Maaliskuussa 2023 järjestetään eduskuntavaalit.

Tarkastustoiminta

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella kunnanvaltuuston päätettävät kunnan hallinnon ja talouden tarkastamista koskevat asiat sekä arvioida toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista.

Tilintarkastuspalvelut kunta ostaa valtuuston päätökseen perustuen tilintarkastusyhteisö BDO Auditor Oy:ltä. Vastuunalaisena tilintarkastajana toimii JHTT Taina Törrönen. Tarkastuslautakunnan sihteeripalvelut hankitaan myös BDO Auditor Oy:ltä.

Asiointipiste

Asiointipisteestä on saatavana Joroisissa kunnan lisäksi Kelan, työ- ja elinkeinotoimiston ja poliisin palveluja. Asiointipiste on kirjastolla, jossa sen aukioloajat ovat klo 9–12, mutta palvelua on saatavissa supistetummin myös muina aikoina kirjaston henkilökunnalta.

Tyhy-toiminta

Tavoitteena on, että toimintaohjeet työhyvinvoinnin lisäämiseksi ovat käytössä ja ovat tutut koko organisaatiolle.

Tyhy-toimintaan on varattu yhteensä n. 18 000 €, josta n. 13 500 € käytetään henkilökunnan liikunta- ja kulttuurietuun (100 €/hlö/vuosi). Loput pyritään käyttämään yhteisten tilaisuuksien järjestämiseen.

Jakamattomat eläkekulut

Koostuvat kunnan olemassa olevista eläkevastuista, joiden määrään ei voi vaikuttaa.

Ay- ja työsuojelutoiminta

Ay- ja työsuojelutoimen asiat käsitellään kunnan yhteistyötoimikunnassa, joka kokoontuu vuodessa kulloinkin tarpeellisen määrän asioiden käsittelemiseksi.

Maahanmuuttopalvelut

Kunnan kotouttamisohjelma edistää kotouttamista ja monialaista yhteistyötä. Maahanmuuttajia tuetaan kiinnittymään uuteen yhteiskuntaan maahanmuuton alkuvaiheessa.

Vastuhenkilö: Maahanmuutto- ja työllisyyskoordinaattori

Joukko- ja palveluliikenne

Joukkoliikenteen tavoitteena on kuntalaisten liikkumismahdollisuuksien parantaminen. Joukkoliikenteen kustannuksiin sisältyvät menot osuuksista Ely:n maksamiin linja-autovuoroihin. Palveluliikenteen kustannuksiin sisältyy palveluauto Palin kustannus. Palveluauto toimii sekä kutsuliikenteenä että vakiintuneilla viikoittaisilla reiteillä. Toiminta on kunnan kustannettavaa. Liikennöitsijä vähentää lipputulot kunnan maksuosuudesta.

Vastuhenkilö: Rakennuttamis- ja hankintapäällikkö

1.2 Työllisyyspalvelut

Palvelusuunnitelma:

Tavoitteena on tarjota nuorille ja pitkäaikaistyöttömille mahdollisuuksia työllistymiseen ja työelämään esim. työpaja- ja palkkatukitoiminnan kautta.

Vastuuhenkilö: Maahanmuutto- ja työllisyyskoordinaattori

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00015200 Työllisyyden hoito							
TOIMINTATUOTOT	172 414	81 700		81 700	17 687	-64 013	21,6
TOIMINTAKULUT	-428 687	-378 375		-378 375	-81 858	296 517	21,6
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-256 273	-296 675	0	-296 675	-64 171	232 504	21,6
Poistot ja arvonalentumiset	-2 068	-2 068		-2 068	-517	1 551	25,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-258 341	-298 743	0	-298 743	-64 688	234 055	21,7

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1–3 kk
Pyritään lisäämään kunnan palkkatukityöllistämistä ja siten vahvistamaan pitkäaikaistyöttömien työllistymistä avoimille työmarkkinoille	Aktiivinen yhteistyö TE-palvelujen kanssa	Palkkatuella palkattujen määrä	Palkkatuella palkattu 3 työntekijää kunnan eri toimipisteisiin.
Kuntouttava työtoiminta palvelee organisaatiomuutoksesta huolimatta edelleen kuntaa ja kuntalaisia	Toiminnan suunnittelu ja kehittäminen yhteistyössä HVA:n kanssa	Asiakasmäärät Toteutunut palvelu	HVA:n kanssa yhteistyö käynnistymässä kevään aikana, asiakkaita kuntouttavassa työtoiminnassa 14. Palvelurakanne on pääsääntöisesti säilynyt ennallaan.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

- Palkkatuella ei saada rekrytoitua riittävästi työttömiä työnhakijoita, aktivointimallista huolimatta
- Henkilöstöresurssien riittävyys

TE24 vaatii jatkossa lisää resurssointia toiminnan suunnitteluun ja käynnistämiseen. Nykyinen resurssi on maahanmuuttaja- ja työllisyyskoordinaattorilla 50 % työajasta.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Panostamalla nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen edistetään kuntalaisten ja erityisesti nuorten hyvinvointia ja ehkäistään syrjäytymistä. Työllisyydenhoidossa kiinnitetään huomioita työllistämistoimien oikea-aikaisuuteen, sekä jatkopoluttamiseen kohti avoimia työmarkkinoita.

Kuntouttavan työtoiminnan järjestämisvastuu on 1.1.2023 Pohjois-Savon Hyvinvointialueella. Tällöin yksi työpajaohjaaja ja esihenkilö siirtyi HVA:n palvelukseen. Kunta tarjoaa kuitenkin kuntouttavan työtoiminnan asiakkaille toimintaa kunnan työpajassa ja mahdollisissa muissa kunnan yksiköissä. Toimintaan tarvittava määräraha tulee varata mm. kalustoon ja sen kunnossapitoon, tarvikkeisiin jne. Aktivointisuunnitelmat tekee jatkossa Pohjois-Savon hyvinvointialue.

Määrärahat kunnan omaan työllistämistoimintaan on koottu yhden hallinnonalan alle. Yksikkö jakaantuu työpajaan sekä muuhun työllistämiseen. Nuorten työpaja siirtyi 1.1.2023 sivistystoimeen nuorisopalvelujen toimialueeseen. Työllisyysyksikössä on varattu määrärahoja yritysten kesätyöllistämistukeen, kunnan kesätyöllistämiseen sekä palkkatukeen. Palkkatukeen on varattu aiempaa enemmän määrärahaa, tavoitteena työllistää palkkatuella nykyistä useampi henkilö. Tällä toimenpiteellä pyritään vähentämään työmarkkinatuen kuntaosuutta mahdollisuuksien mukaan.

V. 2025 TE-palvelut siirtyvät kuntien vastuulle. TE2024 uudistuksen valmistelu valtakunnan tasolla etenee ja eduskunta hyväksyi 1.3.2023 esityksen julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi (HE 207/2022 vp). Työllisyysyksikkö on osaltaan mukana uudistuksen valmistelussa.

1.3 Tietohallinto

Palvelusuunnitelma:

Tietohallinnon asiantuntijapalvelut ostetaan Varkauden kaupungilta. Asiantuntijapalvelut kunnan ja kuntakonsernin yhtiöiden käyttämien ohjelmistojen ja laitteiden toiminnasta ja ICT-tukihenkilöpalveluista ja asiantuntijapalveluista. Palvelu sisältää myös tietohallintojohtajan palveluita ja tietosuojavastaavan tehtävät.

Vastuhenkilö: Talous- ja hallintojohtaja

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00015300 Tietohallinto							
TOIMINTATUOTOT	184 600	193 700		193 700	48 939	-144 761	25,3
TOIMINTAKULUT	-186 872	-193 700		-193 700	-62 436	131 264	32,2
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 272	0	0		-13 497	-13 497	-100,0

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1–3 kk
Servereiltä pilvipalveluksi	Suunnitelman tekeminen	Suunnitelma valmistuu	Toteutunut osittain
Tietohallinnon varautuminen	Varautumissuunnitelman testaus	Testaus suoritetaan	Ei toteutunut

Vuoden 2023 alusta SOTE-toiminnot siirtyivät Itä-Suomen kunnilta Pohjois-Savon hyvinvointialueelle. Muutoksella on ollut vaikutusta myös Varkauden kaupungin ja Joroisten kunnan väliseen tietohallintopalvelusopimukseen. Uusi tietohallintopalvelusopimus astui voimaan 1.1.2023. Se sisältää edelleen tietohallinnon johtamispalvelut ja IT-tuen, jotka Varkauden kaupungin tietohallinto toimittaa Joroisten kunnalle. Oleellisin muutos on IT tukihenkilön työpanos, joka jatkossa kohdistuu 75% Joroisten kunnalle sekä 25% Varkauden kaupungille. Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen IT-tuen työpanosta ei enää kohdistu terveydenhuollon ylläpitämiseen vastuiden siirryttyä hyvinvointialueelle.

Vuoden ensimmäisellä kvartaalilla aloitettiin kaksivaiheisen kirjautumisen käyttöönotto henkilöstön sähköpostijärjestelmään. Kaksivaiheinen kirjautuminen estää tehokkaasti kalasteluviestien kautta mahdollisesti vuotaneiden tunnusten hyväksikäyttöä ja siten parantaa tietoturvallisuutta.

Toenperän kirjastoyhteistyö Joroisten, Juvan ja Rantasalmen kesken päättyi vuoden vaihteeseen. Vuoden alussa toteutettiin kirjastojärjestelmien eriytymistä. Joroisten osalta mm. kirjaston tiedostot siirrettiin kuntien

yhteisestä JJR-ympäristöstä Joroisten kunnan omalle palvelimelle. Vastaavasti kirjaston tietokoneet siirrettiin kirjaston toimialueesta Joroisten kunnan toimialueelle. Keskustelua on käyty laajemminkin kuntien yhteisen JJR-tietoympäristön tulevaisuudesta. Alustavasti pyydettiin ja saatiin tarjous JJR-ympäristössä sijaitsevan asiantuntijajärjestelmä Dynastyn siirtämisestä toimittajan omaan pilvipalveluun.

Vuoden 2023 ensimmäisen kvartaalin lopulla toteutettiin reititysmuutos Joroisten kunnan tietoverkkoon. Reititysmuutoksella suoraviivaistettiin tietoliikenteen kulkua poistamalla turhia lenkkejä. Reititysmuutoksen jälkeen Mutalantie 2 kiinteistön tietoliikenneyhteydet jäivät tarpeettomiksi ja kyseisen kiinteistön tietoliikenneyhteys on irtisanottu katsauskauden jälkeen.

Joroisten kunnan tietoturvapoliittikkaa päivitettiin vuoden ensimmäisellä kvartaalilla ja päivitystyö saatiin valmiiksi pian katsauskauden jälkeen. Tietoturvapoliittikkaan liittyvät käytännön ohjeistukset ovat vielä päivitettävänä. Niiden arvioidaan valmistuvan vuoden toisella kvartaalilla.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Suurimmat riskit liittyvät mahdollisiin ennalta arvaamattomiin tietojärjestelmähäiriöihin tai laiterikkoihin. Riskien toteutuessa vikojen korjauksista voi aiheutua kustannuksia laitehankintojen ja asentamiskustannusten muodossa. Ukrainan sodan vuoksi riski myös tahallisesta tietojärjestelmähäiriöiden aiheuttamisesta on kasvanut.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Joroinen, Juva ja Rantasalmi ovat hankkineet yhteishankintana konesalipalveluita MPY:n hallinnoimasta konesalista. Juva on irtaantunut yhteistyöstä, joten konesalin käyttöä jatkavat Joroinen ja Rantasalmi. Konesalilla on vielä taloudellista käyttöikää jäljellä. Tapauskohtaisesti on jo tarkasteltu ja otettu käyttöön pilvipalveluita. Konesalista irtaantumista ja kokonaan pilvipalveluihin siirtymistä on aloitettava valmistelemaan suunnitelmallisesti.

ICT-kustannukset ovat nousseet kaikilla palveluntuottajilla, joilta palveluja hankintaan, n. 5–10 % yleisen maailmantalouden ja toimialan kustannuskehityksen vuoksi. Juvan irtaantuminen MPY:n konesalista aiheuttaa sen kustannusten jakamisen Rantasalmen kanssa, jolla arvioidaan olevan n. 10 000 euron lisäkustannusvaikutus, jota ei ole vielä huomioitu. Tämä on huomioitu aikanaan konesalin päivittämisestä päätettäessä. Säästöä saadaan vuonna 2022 ja alkuvuonna 2023 toteutetuista tietoliikenteen uudelleen järjestelyistä.

1.4 Elinkeinotoimi

Palvelusuunnitelma:

Kunta hankkii ostopalvelusopimukseen perustuen kunnassa oleville yrityksille niiden tarpeiden mukaista neuvontaa sekä hanke- ja kehittämisspalveluja Navitas Kehitys Oy:ltä. Kunnalla on käytössä koko kehitysyhtiön palveluverkon palvelut.

Kunnanvirastolla Navitas Kehitys Oy:n sivutoimipisteessä työskentelevän yritysasiantuntijan ja kehitysyhtiön palvelut ovat saatavissa lähipalveluina.

Elinkeinotoimi tuottaa yritysneuvonnan lisäksi kuntamarkkinointiin liittyviä palveluja yhdessä kunnan osoittaman 0,25 htv:n resurssin (palvelusihteeri) kanssa.

Yritysten perustamisneuvonta ostetaan toistaiseksi voimassa olevalla yhteistyösopimuksella Wäläky Keski-Savon Uusyrityskeskus ry:ltä.

Vastuhenkilö: Kunnanjohtaja ja Navitas Kehitys Oy

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00015400 Elinkeinoyksikkö							
TOIMINTATUOTOT	157	150 000		150 000	2	-149 998	

TOIMINTAKULUT	-263 564	-619 627		-619 627	-49 967	569 660	8,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-263 407	-469 627	0	-469 627	-49 964	419 663	10,6
Poistot ja arvonalentumiset	-2 937	-2 938		-2 938	-734	2 204	25,0
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-266 344	-472 565	0	-472 565	-50 699	421 866	10,7

Perustelut:

1-3kk toteuma vielä varsin maltillinen, koska mm. Navitas Kehitys Oy ei ollut 1-3kk aikana laskuttanut kuluja yritysasiantuntijan ostopalvelua. Laskutus tulee kolmen kuukauden periodeissa jälkikäteen. Lisäksi talousarviossa mukana v. 2022 valtuuston hyväksymä 134 916 eur määräraha Kai-Ka-La -infraosuuskunnan valokuituhankkeelle, joka ei ole toteutunut.

Suunnitteilla olevia kuntamarkkinointitoimenpiteitä ja -kustannuksia toteutuu tulevien kuukausien aikana.

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1–3 kk
Tehdään aktivoiva elinkeino-ohjelma	Elinkeino-ohjelman valmistelu yhdessä päättäjien ja sidosryhmien kanssa.	Aktivoiva elinkeino-ohjelma.	Nimetään ohjausryhmä, jossa mukana viranhaltijoita ja päättäjiä.
Laaditaan kehittämissuunnitelma VT5-risteysalueen, lentokentän, sataman ja Kotkatharjun alueelle.	Palkataan hankekoordinaattori sekä hankeassistentti. Tuetaan hanketyötä yhdessä ohjausryhmän kanssa.	Kehittämissuunnitelman valmistuminen vuoden 2023 aikana.	Hankekoordinaattori aloittanut 12/2022. Hankeassistentti aloittaa 4/2023. Kehittämissuunnitelmaa valmistelevat työt hyvässä vauhdissa. Lentopaikkaa koskeva kysely alueen ja lähikuntien yrityksille toteutettu 2/2023.
Lentopaikkayhtiön toiminnan käynnistyminen	Kunnan, Varkauden lentokerhon, Varkauden Siviili-ilmailusäätiön ja Varkauden kaupungin yhteistyö.	Toimiva osakeyhtiö.	JoWa Aviation Oy (Y: 3335460-6) rekisteröity 1/2023. Yhtiölle nimettiin hallitus, minkä jäseninä edustajat em. omistajilta. Yhtiön hallituksen puheenjohtajana käynnistysvaiheessa yritysasiantuntija Joonas Tyrväinen.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Henkilöstö- ja aikaresurssin riittävyys. Perustyon lisäksi aikaresurssia vie Navitas Kehityksen kautta tulevat mahdolliset hanketyöt ja muu osallisuus. Markkinointi- ja kehitystyön lisäksi aikaa toivoisi jäävän enemmän yritysten ja yrittäjien tapaamiseen ja heidän toimintojen kehittämiseen.

Elinkeinotoimen osalta merkittäviä taloudellisia riskejä kunnan kannalta ei ole.

Yritysten kannalta elinvoiman lisääntymisen keskeisenä riskinä ovat mm. nopeasti nouseva inflaatio (erityisesti polttoaine, sekä raaka-aineet), voimakas korkojen nousu sekä työvoimapula.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Yritysten taloudellisia vaikutuksia korostanut etenkin voimakas ja edelleen jatkuva korkojen nousu. Vaikuttaa merkittävästi investointien suunnitteluun. Lisäksi myöskään alkuvuonna yritystukien rahoitusinstrumenttien hakutyökalut eivät ole avautuneet järjestelmäongelmien vuoksi. (Leader)

Myöskin mm. ELY:n rahoituspäätökset viivästyneet edelleen.

Elinkeinotoimen henkilöstö- ja aikaresurssin niukkuus on näkynyt koko alkuvuoden. Toki myös lentopaikkayhtiön toiminnan käynnistyminen on oman osansa tähän vaikuttanut. Ennakoivalla kalenteroinnilla toivotaan helpotusta ja aikataulujen järkevöittämistä.

Elinkeinotoimen osalta merkittäviä taloudellisia riskejä kunnan kannalta ei ole ollut.

Matkailu

Matkailun kehittämisestä ja edistämisestä vastaa Visit Joroinen ry.

Kunta osallistuu Visit Joroinen ry:n perusrahoituksen turvaamiseen. Rahoituksen tasosta päättää kunnanvaltuusto kunnan vuosittaisen talousarvion yhteydessä. Matkailuun liittyvien erillisten hankkeiden kuntarahoitusosuuksista päättää kunnanhallitus. Kunta toimii matkailutoimintaa edistävänä mahdollistajana tonttien, kaavoituksen ja infran osalta.

Kunnan matkailuneuvonnan ja -infon palvelut ovat digitaalisesti saatavilla Liikenneasema Jari-Pekassa sijaitsevassa infopisteessä. Vilkkaimpien matkailukausien ajaksi palkataan opiskelijoita infopisteen oppaiksi.

Kunta on osakkaana 19 % omistusosuudella Bomila Resort Oy:ssä, joka on hakenut ELY-keskukselta hankerahoitusta majoitusinvestointeihin Kotkatharjun alueelle.

Kuntamarkkinointi

Kunta viestii, markkinoi ja tiedottaa sähköisissä kanavissa digitalisaation tuomia mahdollisuuksia hyödyntäen. Markkinoinnin tavoitteena on lisätä ja vahvistaa niin kuntalaisten, kuin ulkopaikkakuntalaistenkin myönteistä tietoisuutta ja käsitystä Joroisten kunnasta.

Elinkeinoelämän kehittäminen

Elinkeinotoimi toimii aktiivisena tiedonhankkijana ja sen edelleen välittäjänä elinkeinoelämän suuntaan. Yritysasiantuntija tekee yritys kohtaista kehittämistyötä työpanoksellaan ja hanketoiminnan avulla. Elinkeinotoimi kanavoi Navitas Yrityspalveluilla olevaa erityisosaamista joroislaisten yritysten käyttöön.

Kunta edistää koulun, yritysten ja oppilaiden välistä yhteistyötä TET harjoittelun ja Kesäyrittäjyys/Nuori Yrittäjyys -kampanjan avulla.

Elinkeinotoimen hankkeet

Hankkeisiin osallistumisesta päättää kunnanhallitus tai kunnanjohtaja toimivaltansa puitteissa.

Elinkeinotoimen avustukset

Kunnan myöntämät avustukset edellyttävät voimassa olevaa yhteistyösopimusta ja niistä päättää kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai yritysasiantuntija toimivaltansa puitteissa.

Saavutettavuus

Kunta osallistuu aktiivisesti viitosväylän kehittämiseen.

1.5 Konsernipalvelut

Palvelusuunnitelma:

Konsernipalvelut tuottavat kunnan koko organisaatiolle kirjanpito-, palkanlaskenta- ja muut laskentatoimen palvelut, oikeudelliset palvelut sekä hallinnollisia isännöintipalveluja. Lisäksi tulosalue hallinnoi kunnan omistamia kiinteistö- ja asuntoyhtiöitä sekä asuntoja yhteistyössä teknisen toimen ja isännöintipalvelut Iston (ostopalvelu) kanssa.

Vastuhenkilö: Talous- ja hallintojohtaja

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00015500 Konserniyksikkö							
TOIMINTATUOTOT	465 940	362 909		362 909	86 814	-276 095	23,9
TOIMINTAKULUT	-533 194	-419 934		-419 934	-119 913	300 021	28,6
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-67 254	-57 025	0	-57 025	-33 099	23 926	58,0
Poistot ja arvonalentumiset	-15 784	-1 139		-1 139	-3 946	-2 807	346,4
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-83 038	-58 164	0	-58 164	-37 045	21 119	63,7

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1–3 kk
Raporttien ja TP rakennemuutos	Päivitetään rakenne ja sisältö	3 raporttia ja TP valmistuvat	2/4 raporttia valmistunut.
Konserniyhtiöiden kirjanpidon uudistaminen	Käyttöön otetaan uudet kirjanpito- ja isännöinnin ohjelmistot	Ohjelmistot ovat käytössä	Toteutunut.
Koy Kunnantalon purkaminen	Valmistellaan Koy:n purkaminen	Suunnitelma Koy:n purkamiseksi	Aloittamatta.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Henkilöstö- ja aikaresurssin riittävyys perustyyöhön ja muutosten läpivientiin sekä poikkeustilanteissa.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Palkanlaskentapalveluiden ja kirjanpito- ja laskentapalveluiden kustannuspaikkojen määrärahojen käyttö on edennyt suunnilleen suunnitelman mukaisesti. Kuluja ovat kasvattaneet alkuvuoteen keskittyvät ohjelmistokulut. Budjettierot ovat pääosin kunnossapidon hallinto/konserni -tulosalueella. As Oy Pikallen ja As Oy Tuomaalanhovin sulautuminen Koy Honkauraan tapahtui helmikuun lopussa.

Henkilöstöresurssin niukkuutta koskeva riski realisoitui merkittävänä ylitöinä kirjanpito- ja laskentapalveluissa. Tilinpäätöksen valmistelu muiden ajanjakson töiden ohessa aiheuttaa vuosittain merkittävän työpaineen. Tilannetta pyrittiin helpottamaan tehtäväjärjestelyillä siten, että palkanlaskentapalveluiden henkilökunta otti hoitaakseen ostolaskujen maksatusaineiston valmisteluun liittyviä tehtäviä. Lisäksi kirjanpito- ja laskentapalveluihin annettiin ylityömääräykset. Näistä toimenpiteistä huolimatta tilinpäätöksen valmistelu edellytti merkittävää määrää ylitöitä vastaavalta laskentasiteeriltä.

1.6 Maaseutuhallinto

Palvelusuunnitelma:

Maaseutuhallinto hoitaa maaseutuhallinnon tehtävät Joroisten, Juvan, Rantasalmen ja Sulkavan kuntien alueella. Asiakaspalvelupisteet toimivat kaikissa yhteistoiminta-alueen kunnissa.

Vastuhenkilö: Maaseutupäällikkö

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00015600 Maaseutuhallinto							
TOIMINTAKULUT	-46 074	-40 085		-40 085	-7 188	32 897	17,9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-46 074	-40 085	0	-40 085	-7 188	32 897	17,9

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1–3 kk
---------	----------------------	----------------------	----------------

Uuden ohjelmakauden tukiehtojen tunteminen	Valtakunnallisesti suunnitellut viljelijäkoulutukset, joita toteutetaan yhteistyössä Elyn ja yt-alueiden kanssa; viljelijäkoulutuksia myös kuntakohtaisesti	Teams-koulutuksia valtakunnallisen suunnitelman mukaisesti ja joka yt-alueen kunnassa vähintään yksi viljelijöiden lähikoulutus, tiedotusta sähköpostitse ja paikallislehtien artikkeleilla	Viljelijätukikoulutuksia järjestetty Elyn kanssa P-Savossa teamsillä, E-Savossa liveinä kaupungeissa ja yt-alueen koulutuksena Joroisissa. Lisäksi lehtijuttuja muutok-sista sekä facebook- ja sähköpostitiedostusta.
--	---	---	---

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Viljelijätukihallinnossa tapahtuu vuonna 2023 merkittäviä muutoksia niin viljelijöiden kuin hallinnonkin osalta. Hallinnossa osa entisistä tehtävistä jää pois ja tilalle tulee uusia tehtäviä, joiden määrä ja ajoittuminen on vielä avoin kaikille. Epävarmuustekijöistä huolimatta henkilöstö on suunniteltu pidettävän vuoden 2022 tasolla. Vuonna 2022 Rantasalmen yhteistoiminta-alue oli maan 4. tehokkain (mittarina tukihallinnon kustannukset / tukea hakenut tila), mikä oli ennen kaikkea vähäisen henkilöstömäärän ansiota. Vuodelle 2023 aiheuttaa epävarmuutta hallinnon tiukka aikataulu omaksua merkittävät muutokset maataloustukiehdossa, ja välittää sen jälkeen riittävästi oikeaa tietoa viljelijöille. Viljelijöille on tärkeää omaksua tukiehtojen ja toimintatapojen muutokset, joita ovat mm. jatkuva satelliittivalvonta, vipumobiiliin mahdollistama vuoropuhelu hallinnon kanssa sekä koko kasvukauden kestävä muutosmahdollisuus. Maatilojen elinvoimaisuuteen vaikuttaa erityisen paljon myös maailmanpolitiikan tilanne, joka on vuonna 2022 näyttäytynyt erittäin korkeina viljelykustannuksina (lannoitteet, polttoaineet, sähkö, rehut) ja osittain jopa saatavuusongelmana (lannoitteet).

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Vuoden 2023 alusta noudatettavat uudet tukiehdot tuovat merkittäviä muutoksia maataloustukihallinnon järjestelmään. Muutosta on kuvattu EU-ajan suurimmaksi. Osa valvonnasta korvautuu hallinnon ja viljelijän välisellä vuoropuhelulla, jossa viljelijällä on mahdollisuus muuttaa tukihakemusta koko kasvukauden ajan ilman sanktioita. Vuoropuhelua hoidetaan muun muassa uudella vipumobiili-sovelluksella. Uusien tukiehtojen ja teknisen osaamisen varmistamisella tuetaan alueen maatilojen elinvoimaa.

Alkuvuodesta on keskitytty uusien tukiehtojen ja vipumobiiliin käyttöönoton kouluttamiseen. Kesäkuun alussa tullaan kouluttamaan ja tiedottamaan muutosmahdollisuuksista ja valvonnasta. Talousarvion kustannustoteutuma ei näytä ajanjaksolla 1-3 aivan todellista tilannetta, sillä kustannuksiin ei sisälly vielä Mikkelistä ostetun maaseutuasiamiehen työ. Talousarvion arvioidaan kuitenkin toteutuvan koko vuoden osalta suunnitelman mukaisesti.

2. SIVISTYSTOIMI

Sivistystoimen tulosalueet ovat sivistystoimen hallinto, varhaiskasvatus, perusopetus, lukiokoulutus, hyvinvointi, kirjasto ja vapaa sivistystyö.

Sivistystoimen toimialaa johtaa sivistysjohtaja.

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00030010 SIVISTYSTOIMIALA							
TOIMINTATUOTOT	971 225	466 360		466 360	155 408	-310 952	33,3
TOIMINTAKULUT	-9 357 586	-9 651 643		-9 651 643	-2 145 457	7 506 186	22,2
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-8 386 361	-9 185 283	0	-9 185 283	-1 990 049	7 195 234	21,7
Poistot ja arvonalentumiset	-22 562	-1 459		-1 459	-2 912	-1 453	199,6
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-8 408 923	-9 186 742	0	-9 186 742	-1 992 961	7 193 781	21,7

Perustelut:

Varhaiskasvatuksen toiminnan kehittäminen aloitettiin Varhaiskasvatuksen järjestämissuunnitelman työstämisellä. Järjestämissuunnitelman tuotetaan vuosille 2024–2028. Suunnitelman tavoitteena on ratkaista varhaiskasvatustoiminnan peruskysymyksiä lapsimäärän vähenemisestä johtuviin kysymyksiin. Ratkaisuja haetaan mm. seuraaviin asioihin: vuoroahoito, johtamisjärjestelmä, henkilöstömitoitus, tila kysymykset jne. Varhaiskasvatuksessa poissaolot ovat olleet merkittäviä. Henkilöstön jaksaminen on myös koetuksella.

Perusopetuksessa toimintaa on lähdetty kehittämään tuen oppilaiden näkökulmasta. Tähän kehittämistyöhön liittyy johtamismallin, tiimimallin sekä erityisopetuksen kehittäminen. Suunnitteilla joustavan perusopetuksen aloittaminen. Tulevan lukuvuoden valmistelut työjärjestyksien ja rekrytoimien osalta ovat edenneet hyvin. Poissaoloja on ja henkilöstön jaksaminen on koetuksella. Perusopetuksen kehittämisellä haetaan myös helpotusta henkilöstön kokemaan kuormaan.

Lukio koulutuksessa muutettiin painotusta kohti kansainvälisyyttä sekä yrittäjyyttä. Yhteishaun tuloksia saatiin ja ensisijaisia hakijoita oli 26 opiskelijaa. Tämä on hyvä määrä. Näistä 7–9 opiskelijaa ovat kansainvälisiä.

Hyvinvoinnin nuorisotoimen vastuualueella aloitti vuoden alusta nuortentyöpaja Reppu. Alkuvuonna on suunniteltu nuortenpajan toimintasuunnitelmaa sekä järjestetty nuorisolain mukaista nuortentyöpajaa. Nuorisopalveluita vahvistettiin yhdellä nuorisotyöntekijällä, jonka toimenkuvaan kuuluu myös ehkäisevän päihdetyön sekä HVA:n kanssa tehtävä yhdyspintatyö. Työ on lähtenyt hyvin käyntiin ja nuorisotyötä on myös vahvistettu mm. junnunuokkareilla. Liikuntatoimen osalta vuoden alusta aloitettiin liikunta- ja ulkoiluapaikkojen toiminnallisuuden määrittely.

Kirjastossa toiminta on ollut palvelusuunnitelman mukaista. Hallinnollisesta näkökulmasta on valmistauduttu pitkäaikaisen kirjastotoimenjohtajan eläköitymiseen ja pyritty rekrytoimaan uutta kirjastonjohtajaa. Rekrytointi ei onnistunut ja tällä hetkellä selvitetään, määrätäänkö sivistysjohtaja hoitamaan tehtävää 1.4.2023 alkaen.

Soisalo-opiston toiminta on toteutunut palvelusuunnitelman mukaan

2.1 Sivistystoimen hallinto

Palvelusuunnitelma:

Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on toimialaan kuuluvien palveluiden järjestäminen ja kehittäminen sekä hyvien edellytysten luominen tehtävien hoitamiseen.

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00030100 Sivistystoimen hallinto							
TOIMINTATUOTOT		150		150		-150	
TOIMINTAKULUT		-183 253		-183 253	-42 668	140 585	23,3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	-183 103	0	-183 103	-42 668	140 435	23,3

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1–3 kk
Edistetään henkilöstön työhyvinvointia yksikkökohtaisilla työhyvinvointisuunnitelmillä sekä huomioidaan henkilöstön osaamisen kehittyminen	Yksiköissä toteutetaan työhyvinvointikyselyt syksyn 2022 aikana ja vastuualueilla tuotetaan koulutussuunnitelmat.	Sairauspoissaolojen määrä. Työhyvinvointikyselyt tulokset.	Sivistystoimen yksiköissä toteutettiin työhyvinvointikyselyt ja niiden pohjalta tuotettiin yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat. Koulutussuunnitelmia varten kerättiin tieto

vastuualueiden koulutussuunnitelmilla.			henkilöstön koulustarpeista.
Varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle laadukas lapsen ja nuoren kasvu- ja koulupolku.	Tarkastellaan mm. kasvu- ja koulupolun nivelvaiheita, luodaan/päivitetään nivelvaiheisiin toimintamallit.	Seurataan nivelvaiheiden onnistumista ja tarpeen mukaan nivelvaihemallia muokataan.	Sivistyksen johtoryhmässä on aloitettu tarkastelu nivelvaiheista ja mahdollisista kehittämiskohteista.
Kuntalaisten palvelut tuotetaan eri-ikäisille lähellä ja laadukkaasti	Vastuualueilla määritellään, mitä on laadukas palvelu kuntalaisen näkökulmasta. Pyritään toteuttamaan määritelmän mukaista palvelua.	Vastuualueittain sopivissa kohdin tehdyt kyselyt.	Varhaiskasvatuksessa on tarkasteltu laatua järjestämissuunnitelma-työn ohessa varsin laajasti. Perusopetuksen laatua tarkastellaan myöhemmin.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Talousarviovuotta 2023 saattaa haastaa monihäiriötilanne mm. valmistavan opetuksen laajuus, valmistavasta opetuksesta yleisopetukseen siirtyvät lapset ja nuoret, varhaiskasvatuspaikkojen riittävyys maahantulon näkökulmasta sekä henkilöstön resilienssi. Taloudellisesta näkökulmasta riskejä ovat valmistavan opetuksen tarve ja laajuus, varhaiskasvatuspaikkojen ja tilojen tarpeen kasvu, henkilöstön kuormittuminen monihäiriötilanteen ja yleisen työkuormittavuuden vuoksi sekä useiden palveluiden järjestäminen yksittäisten työntekijöiden voimin.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Riskit eivät ole toteutuneet

2.2 Varhaiskasvatus

Palvelusuunnitelma:

Varhaiskasvatuksen tehtävänä Joroisissa on tuottaa hyvälaatuista, paikkakunnan ominaispiirteisiin parhaiten soveltuvaa varhaiskasvatusta, asiantuntevaa esiopetusta sekä joustavia, perheiden tarpeisiin vastaavia avoimen varhaiskasvatuksen palveluja. Yhteistyössä huoltajien kanssa luodaan lapsen kokonaisvaltaiselle kehitykselle suotuisa kasvuympäristö.

Varhaiskasvatusta toteutetaan päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodissa, perhepäiväkodeissa ja avoimen varhaiskasvatuksen palveluina, joita ovat säännöllinen ryhmätoiminta lapsiperheille sekä perheohjaus. Lisäksi varhaiskasvatukseen kuuluu lasten kotihoidon tuki.

Esiopetusta järjestetään kirkonkylällä ja Kuvansissa varhaiskasvatuksen toimintana.

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00030501 Varhaiskasvatus							
TOIMINTATUOTOT	316 306	178 030		178 030	94 372	-83 658	53,0
TOIMINTAKULUT	-2 669 797	-2 710 616		-2 710 616	-645 408	2 065 208	23,8
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 353 491	-2 532 586	0	-2 532 586	-551 036	1 981 550	21,8
Poistot ja arvonalentumiset	-2 481						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 355 972	-2 532 586	0	-2 532 586	-551 036	1 981 550	21,8

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1–3 kk
Varhaiskasvatuspäällikkö tekee tukeen liittyvän hallintopäätöksen kuukauden sisällä siitä, kun huoltajien kanssa on keskusteltu lapsen tuen tarpeesta.	Hyvä ennakointi ja yhteistyö ryhmän henkilöstön ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan välillä	Huoltajien kanssa käydystä keskustelusta varhaiskasvatuspäällikön tekemään hallintopäätökseen käytetty aika.	Tuen päätökset: - aikaraja toteutui 9 kpl - aikaraja ei toteutunut 1 kpl
Lapset puheeksi-keskustelusta muotoutuu toimiva työkalu varhaiskasvatuksen henkilökunnan ja perheiden yhteisen ymmärryksen lisäämiseksi. Lapset puheeksi – keskusteluja käytäisiin kaikkien varhaiskasvatuksen perheiden kanssa.	Lapset puheeksi-keskustelua tarjotaan jokaiselle perheelle. Henkilökunta ja huoltajat arvioivat LP-keskusteluja ja niistä lapselle ja perheelle koituvaa hyötyä kirjallisesti syksyllä 2023.	Käytyjen LP-keskustelujen määrä/varhaiskasvatuksessa oleva perhe	(Syksyllä 2022 pidettyjen LP-keskustelujen määrä 112/148.) Seuraavat keskustelut Vasu-keskustelujen yhteydessä syksyllä 2023.
Jokaisessa varhaiskasvatuksen tiimissä on syys- ja kevätkaudella yksi tyhyiltapäivä ja jokaisessa yksikössä yksi tyhyilta.	Tyhy-iltapäivät ja -illat suunnitellaan hyvissä ajoin ja niiden toteutuminen varmistetaan hankkimalla tarvittaessa lisähenkilökuntaa iltapäivän ajaksi. Henkilökunta arvioi kirjallisesti tyhy-toiminnan vaikutuksia työhyvinvointiin.	Toteutuneet tyhyiltapäivät ja -illat. Kyselyn tuloksien läpikäyminen ja niistä keskusteleminen tiimeissä ja koko työyksikön palaverissa.	Kevätkauden tyhyt pidetty tai suunnitteilla. Kysely syksyn tyhyjen jälkeen.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi ovat henkilöstön vaihtuvuus, lasten ja perheiden lisääntyvät tuen tarve, pätevien sijaisten heikko saatavuus, turvallisten- ja terveellisten varhaiskasvatustilojen puute sekä valitsevan maailmantilanteen tuomat yllättävät muutokset esim. lasten määrässä.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Alkuvuodessa henkilökunnalla on ollut useita pitkiä sairauslomia, kahdella työntekijällä sairauslomien jälkeen työskentely on jatkunut osasairauspäivärahalla, joka on aiheuttanut jatkuvaa henkilökunnan järjestelyä sekä runsaasti sijaisten tarvetta. Kirkonkylällä jo ennestään täysiin lapsiryhmiin uusien lasten sijoittelu on vaatinut lapsiryhmien uudelleen järjestelyä. Henkilöstön järjestelyä on aiheuttanut myös pankin väistötilan sisäilmaongelmat. Uusien tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien lasten vuoksi on jouduttu kirkonkylällä lisäämään henkilökuntaa puolikkaalla lastenhoitajalla.

2.3 Perusopetus

Palvelusuunnitelma:

Perusopetuksen tehtävänä on antaa laadukasta ja monipuolista yleissivistävää opetusta sekä kasvattaa vastuulliseen yhteistyöhön ja hyviin vuorovaikutustaitoihin. Perusopetuksen tulosalueeseen sisältyvät erityisopetus ja ostettu erityisopetus, APIP-toiminta ja perusopetuksen projektit.

ERITYISOPETUS JA OSTETTU ERITYISOPETUS

Erityisopetusta järjestetään jokaisen oppilaan henkilökohtaiset tarpeet huomioiden. Joroisten kunnassa toimii viisi erityisopettajaa. Kolme heistä toimii lukuvuoden 2022-2023 erityisluokanopettajina ja kaksi laaja-alaisena erityisopettajana. Neljä erityisopettajaa toimii yhtenäiskoulussa ja yksi Kuvansissa. Lisäksi osa koulunkäynninohjaajien työpanoksesta on erityisopetuksen kustannuspaikalla. Erityisopetusta ostetaan myös tarpeen mukaan muilta kunnilta, kuntayhtymiltä, valtiolta ja joissakin tapauksissa sairaanhoitopiireiltä.

APIP – TOIMINTA

Toiminnan tarkoituksena on tarjota lapselle koulupäivän jälkeen turvallinen ja lapsen kasvua tukeva ympäristö, jossa hän voi ammattitaitoisen ohjaajan valvonnassa viettää vapaa-aikaansa.

PERUSOPETUKSEN PROJEKTIT

Perusopetuksen projektien/hankkeiden avulla kunta pyrkii vastaamaan opetushallituksen ja opetusministeriön asettamien painopistealueiden kehittämiseen. Joroinen on saanut valtion erityisavustusta seuraaviin hankkeisiin: Kerhotoiminnan kehittämiseen, lukutaidon- ja lukemisen kulttuurin edistämiseen yläkoululla, sekä koronan vaikutusten tasoittamiseen. Perusopetuksen hankkeena aloittaa syksyllä uusi kestävän kehityksen hanke "Ympäristöagentit 2030".

Vastuhenkilöt: Yhtenäiskoulun ja lukion rehtori, vastuupettaja ja Kuvansin koulunjohtaja

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00031050 Perusopetus							
TOIMINTATUOTOT	212 635	199 286		199 286	23 130	-176 156	11,6
TOIMINTAKULUT	-4 744 263	-5 008 699		-5 008 699	-1 088 606	3 920 093	21,7
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4 531 628	-4 809 413	0	-4 809 413	-1 065 476	3 743 937	22,2
Poistot ja arvonalentumiset	-18 622				-2 547	-2 547	-100,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4 550 249	-4 809 413	0	-4 809 413	-1 068 024	3 741 390	22,2

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1–3 kk
Yhteisöllisyyden lisääminen kouluyhteisössä	Erilaisten tapahtumien, retkien, ja yhteisten tilaisuuksien järjestäminen. Oppilaiden osallistaminen tapahtumien järjestelyissä. Kartoitetaan oppilaiden toiveita kyselyn avulla	Toteutuneet tapahtumat, retket ja tilaisuudet. Lukuvuosiarviointi sekä oppilaskyselyjen analysointi ja tarvittavat toimenpiteet.	Erilaisia yhteisiä tapahtumia, tilaisuuksia ja retkiä järjestetty.
Kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin kehittäminen; oppilaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin parantaminen	Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuutta pitää syys- ja kevätkaudella yksi tyhyiltapäivä ja yksi tyhyilta.	Toteutuneet tyhyiltapäivät ja -illat. Työhyvinvointikyselyn läpikäyminen ja sen tuloksista keskusteleminen tiimeissä ja koko työyhteisön palavereissa.	Erilaisia yhteisiä tapahtumia, tilaisuuksia ja retkiä järjestetty.
Kestävä kehityksen huomioiminen koulun arjessa	Perusopetukseen laaditun ympäristökäsikirjan toimeenpano. Ympäristöagentit 2030-hankkeen toteuttaminen.	Lukuvuosiarviointi sekä lukuvuoden aikana järjestettävät MOK-oppimiskokonaisuudet	Hanketyöntekijän edistänyt käsikirjan jalkauttamista.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Koronan tms. aiheuttamat haasteet, erilaiset rajoitteet voivat edelleen haitata normaalia työskentelyä. Lisäksi Venäjän sodan aiheuttama pakolaisuus sekä globaalit vaikutukset.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Riskit eivät ole toteutuneet

2.4 Lukiokoulutus

Palvelusuunnitelma:

Lukio antaa opetussuunnitelman mukaisesti opiskelijoille laajan yleissivistyksen ja jatko-opintokelpoisuuden sekä elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Lukio antaa opiskelijoille edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen sekä auttaa opiskelijoita tasapainoiseksi ja toiset huomioonottavaksi ihmiseksi. Joroisten lukio on aktiivinen yhteistyössä ympäröivän yhteiskunnan kanssa. Lukio järjestää yrittäjäkasvatusta ja tarjoaa urheilulinjoja.

Vastuhenkilö: Yhtenäiskoulun ja lukion rehtori ja vastuuopettaja

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00032000 Lukio-opetus							
TOIMINTATUOTOT	51 699	5 700		5 700	512	-5 188	9,0
TOIMINTAKULUT	-794 860	-771 864		-771 864	-182 867	588 997	23,7
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-743 161	-766 164	0	-766 164	-182 355	583 809	23,8

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1–3 kk
Lukion näkyvyyden kasvattaminen	Tuotetaan materiaalia paikallislehtiin, sosiaalisiin medioihin ja kanaviin. Pyritään tekemään paremmin lukion toimintaa näkyväksi myös yhtenäiskoulun puolella ja erilaisissa tapahtumissa	Esimerkiksi toteutetut tapahtumat, erilaiset artikkelit yms. paikallisissa julkaisuissa. Sosiaalisen median mittaaminen/ tavoitettavuus.	Opiskelijat ovat ylläpitäneet ja tuottaneet sisältöä lukion IG-tilille ja TikTok-tilille. Erasmus-vierailusta juttua paikallislehdessä.
Henkisen hyvinvoinnin lisääminen	Toteutetaan yhdessä oppilaskunnan kanssa erilaisia tempauksia, tapahtumia ja tarvittaessa koulutusta, joiden avulla parannetaan henkistä hyvinvointia lukiossa	Oppilaskunta toteuttaa alkuvuodesta kyselyn opiskelijoiden joukossa, kartoittaen opiskelijoiden tarpeita. Vastaavanlainen kysely toteutetaan henkilökunnan parissa.	Erilaisia tempauksia ja kilpailuja on järjestetty. Hankkeiden kautta on ollut asiaan liittyviä koulutuksia ja tapahtumia.
Henkilöstön hyvinvoinnin kehittäminen.	Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuutta pitää syys- ja kevätkaudella yksi tyhyiltapäivä ja yksi tyhyilta. Työhyvinvointikysely	Toteutuneet tyhyiltapäivät ja –illat. Työhyvinvointikyselyn läpikäyminen ja sen tuloksista keskusteleminen tiimeissä ja koko työyhteisön palaverissa.	Hyvinvointisuunnitelmaa päivitetty ja tehty yhdessä.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Koronan tms. aiheuttamat haasteet, erilaiset rajoitteet voivat edelleen haitata normaalia työskentelyä. Lisäksi Venäjän sodan aiheuttama pakolaisuus sekä globaalit vaikutukset.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Riskit eivät ole toteutuneet

2.5 Hyvinvointi

Palvelusuunnitelma:

Hyvinvointipalvelut sisältävät liikuntatoimen, nuorisotoimen, etsivän nuorisotyön, nuorten työpajan, kulttuuritoimen ja museon. Liikuntapalvelut luovat edellytyksiä ja mahdollisuuksia kuntalaisten aktiiviseen ja liikkuvaan elämään. Nuorisopalveluilla tuetaan nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistetään aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista vahvistumista sekä parannetaan kasvu- ja elinoloja. Kulttuuripalveluiden tavoitteena on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa sekä ylläpitää museotoimintaa. Nuorten työpaja siirtyy 1.1.2023 työllisyysyksiköstä nuorisotoimeen ja ehkäisevä päihdetyö sosiaalitoimesta sivistystoimeen.

Joroisten kunta pyrkii edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestämään asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Hyvinvointipalveluiden tehtävänä on tarjota kuntalaisille hyvinvointia tukevia ja lisääviä vapaa-ajan palveluja.

Joroisten hyvinvointikertomus ja –suunnitelma linjaavat kunnan hyvinvoinnin ja terveyden (HYTE) edistämisestä vuosille 2021 - 2025 kokoamalla yhteen kunnan terveyteen ja hyvinvointiin liittyvät tiedot, vertaa niitä verrokkikuntiin ja linjaa hyvinvointivajeista HYTE-työn tärkeimmät painopisteet vuosille 2021 - 2025:

- Päihteiden käytön ehkäisy
- Turvallisuuden vahvistaminen
- Terveellisten elämäntapojen edistäminen
- Osallisuuden vahvistaminen

Kunnille otetaan vuoden 2023 alusta käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa, HYTE-kerroin.

Vastuhenkilö: Hyvinvointipäällikkö

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00035500 Hyvinvointi							
TOIMINTATUOTOT	71 815	79 317		79 317	36 292	-43 025	45,8
TOIMINTAKULUT	-422 032	-536 761		-536 761	-99 623	437 138	18,6
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-350 217	-457 444	0	-457 444	-63 331	394 113	13,8
Poistot ja arvonalentumiset	-1 459	-1 459		-1 459	-365	1 094	25,0
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-351 676	-458 903	0	-458 903	-63 695	395 208	13,9

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1–3 kk
Liikuntapalvelut tukevat ja lisäävät kuntalaisten hyvinvointia ja toimintakykyä.	Järjestetään monipuolisia liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohde- ja ikäryhmät huomioon ottaen. Annetaan liikuntaneuvontaa.	Ohjattujen ryhmien ja osallistujien määrä. ILOLLA-hanke yhdessä liikuntatoimen kanssa. Myönnettyjen avustusten määrä.	Ohjattuja ryhmiä oli 14 ja osallistujia 130–150/viikko. Pohjois-Savon Liikunta ry:n hallinnoima ILOLLA-hanke käynnistyi vuoden alussa.

	Tuetaan kolmannen sektorin tuottamia harrastusmahdollisuuksi a.		Avustuksia myönnettiin 8 kpl.
Nuorisopalvelut tukevat ja lisäävät nuorten hyvinvointia ja vaikuttamismahdollisuuksi a.	Nuorille tuotetaan matalan kynnyksen palveluita ja tilatoimintaa lähipalveluna. Etsivä nuorisotyöntekijä tavoittaa jokaisen nuoren, joka hänelle on ilmoitettu. Nuorten työpaja auttaa pajalla olevia nuoria löytämään kunkin elämäntilanteeseen sopivan ratkaisun yksilöllisen ohjauksen avulla.	Nuorisotila- ja nuorisovaltuustotoimint a. PARent-tilastointijärjestelmä. PARty-tilastointijärjestelmä.	Nuorisotila- ja nuorisovaltuustotoiminta toteutui suunnitelman mukaisesti. Uutena toimintamuotona käynnistettiin junnutoiminta. Etsivässä nuorisotyössä oli kahdeksan nuorta ja nuorten työpajatoiminnassa kuusi nuorta.
Kulttuuripalvelut tukevat ja lisäävät kuntalaisten hyvinvointia.	Järjestetään kulttuuritoimintaa, ylläpidetään kulttuuriperintöä ja kehitetään kyliä.	Kulttuuritoiminta. Museon toiminta. Kylien toiminta.	Oltiin mukana kulttuuri kuulolla-verkostossa ja pidettiin yhteyttä kyliin. Museon toiminta käynnistyy kesällä.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Nuorten työpajatoiminta ja ehkäisevä päihdetyö siirtyvät sivistystoimen alle, jolloin riskinä voi olla se, että kunnalla ei ole riittävästi resursseja toteuttaa toimintaa. Joroisten työpajalle on myönnetty valtionapukelpoisuus 1.11.2021 lukien, mutta uuden toiminnan myötä valtionapukelpoisuus arvioidaan uudelleen.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Riskit eivät ole toteutuneet

2.6 Kirjasto

Palvelusuunnitelma:

Kirjastotoimi pyrkii osaltaan takaamaan hyvin toimivat lähipalvelut kunnissa sekä osallistumaan savolaisen verkostomaisen kirjastoyhteistyön luomiseen, keskiössä savolainen kirjastoasiakkuus. Toimintaa ohjaavat laki yleisistä kirjastoista ja kunnan strategia ja niiden mukaiset tavoitteet.

Vastuhenkilö: Kirjastotoimenjohtaja

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00034000 Kirjastotoimi							
TOIMINTATUOTOT	318 771	3 877		3 877	1 101	-2 776	28,4
TOIMINTAKULUT	-623 850	-333 197		-333 197	-86 265	246 932	25,9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-305 079	-329 320	0	-329 320	-85 164	244 156	25,9

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1–3 kk
---------	----------------------	----------------------	----------------

Kulttuuritapahtumat ja muut tapahtumat lisäävät kuntalaisten hyvinvointia.	Järjestetään tapahtumia yhteistyössä kunnan muiden toimijoiden ja kolmannen sektorin kanssa sekä kehitetään edelleen omatoimisen toiminnan malleja.	Kirjastossa järjestettävien tapahtumien määrä. Osallistujien määrä.	Tapahtumia 3 ja osallistujia 190.
Asukkaiden monipuolisen lukutaidon tukeminen. Monipuolinen lukutaito on keskeinen edellytys aktiivisen kansalaisuuden toteutumiselle.	Kirjasto opastaa tieto- ja viestintäteknologian käytössä. Henkilöstö osaamisen ylläpito	Digituen asiakaskäyntien määrä	Asiakaskäyntejä 18.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Kirjaston asiakaspalveluaika on haavoittuvainen nykyisellä henkilöstömäärällä.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Riskit eivät ole toteutuneet

2.7 Vapaa sivistystyö

Palvelusuunnitelma:

Soisalo-opisto toimii Heinäveden, Joroisten, Leppävirran, Pieksämäen ja Varkauden alueella. Sen toimialat ovat vapaan sivistystyön koulutus (kansalaisopisto), taiteen perusopetuksen laaja oppimäärä (musiikkiopisto, musiikkileikkikoulu ja tanssikoulu) ja taiteen perusopetuksen yleinen oppimäärä (tanssikoulu, kuvataidekoulu, käsityökoulu, taideleikkikoulu ja musiikkikoulu).

Soisalo-opisto tarjoaa kaikenikäisille monipuolisia harrastus- ja opiskelumahdollisuuksia ja tätä kautta edistää yksilön hyvinvointia. Toiminta-alue on koko Soisalo-opiston alue ja toimintaa Joroisissa on kirkonkylän ja Kuvansin lisäksi haja-asutusalueen kylillä.

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00035000 Vapaa sivistystyö							
TOIMINTAKULUT	-102 785	-107 253		-107 253	-19	107 234	
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-102 785	-107 253	0	-107 253	-19	107 234	

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1–3 kk
Soisalo-opisto tarjoaa kaikenikäisille monipuolisia harrastusmahdollisuuksia ja näin edistää kuntalaisten hyvinvointia.	Kansalaisopisto tarjoaa musiikkia, kädentaitoja, kuvataiteita, tanssia, liikuntaa, kieliä, teatteria, kirjallisuutta, kotitaloutta, tieto- ja viestintäteknikkaa sekä muuta koulutusta. Taiteen perusopetus on suunnattu ensisijaisesti lapsille ja nuorille.	Joroislaisten osallistujien lukumäärä	Soisalo-opiston opetukseen on osallistunut 406 joroislaista.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Käyttäjäkunta vähenee kunnan ikärakenteen ja väestötappion myötä, jolloin osallistujia on vähemmän.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:
Riskit eivät ole toteutuneet

3. TEKNINEN TOIMI

Teknisen toimen tulosalueet ovat teknisen toimen hallinto ja yhdyskuntasuunnittelu, kuntatekniikka, kiinteistö- ja ruokapalvelut, maa- ja metsätilat, rakennusvalvonta, teknisen toimen projektit ja vesihuoltolaitos.

Teknisen toimen toimialaa johtaa tekninen johtaja.

	TP 2022	TA 2023	TA- muutos 2023	TA yht 2023	Toteuma 1-3kk	Poikkeama	Käyttö %
00042010 TEKNINEN TOIMIALA							
TOIMINTATUOTOT	4 472 651	4 482 652		4 482 652	1 153 403	-3 329 249	25,7
TOIMINTAKULUT	-4 902 150	-4 412 001		-4 412 001	-1 257 511	3 154 490	28,5
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-429 499	70 651	0	70 651	-104 108	-174 759	-147,4
Poistot ja arvonalentumiset	-1 306 292	-974 523		-974 523	-248 137	726 386	25,5
TILIKAUDEN TULOS	-1 735 791	-903 872	0	-903 872	-352 245	551 627	39
Varausten ja rahastojen muut	21 048				7 368	7 368	-100
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-1 714 744	-903 872	0	-903 872	-344 877	558 995	38,2

Perustelut:

Yleistä

Teknisen toimen talousarviossa huomioon otettavat merkittävimmät muutokset liittyvät hyvinvointialueen toiminnan aloittamiseen ensi vuoden alusta. Tähän liittyvät muutokset ovat pelastustoimen siirtyminen pois kunnalta, ympäristöterveydenhuollon (terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto) siirtyminen teknisen toimen talousarvioon, terveysaseman puhtauspalveluiden siirtyminen pois tekniseltä toimelta sekä hyvinvointialueelle vuokrattavien kiinteistöjen vuokrahintojen muutokset. Yksityisteiden avustukset eivät jatkossa ole oma sitova tasansa, vaan avustukset siirretään kuntatekniikan alle.

Energian sekä muiden kustannusten yleinen nousu vaikuttaa erityisesti kiinteistö kustannuksia nostavasti. On lohdullista, että v. 2023 alusta alkava uusi Sansian kilpailuttama sähkösojimus suojaa kuntaa tämän hetken näkymien mukaan pahimmalta kustannusnousulta.

Muilta osin teknisen toimen toiminnoissa ei tapahdu oleellisia muutoksia vuonna 2023.

Talous

Teknisen toimen toimintakate ilman vesihuoltolaitosta on 70 000 € positiivinen kun se talousarviossa 2022 oli n. 319 000 € negatiivinen. Poistojen pysyessä kutakuinkin edellisvuosien tasolla, myös tulos paranee vastaavasti ollen n. 904 000 € alijäämäinen. Vesihuoltolaitoksen tulos painuu hieman negatiiviseksi (-2000 €) johtuen vesitornin peruskorjauksen lisäyksestä poistoihin, sähkönhinnan noususta sekä maltillisesta 2,5 %:n taksojen korotuksesta.

Toimintakulut

Toimintakulujen kasvu johtuu pääasiassa lämmityksen (+107 000 €) ja sähkön (+261 000 €) hintojen noususta sekä ympäristöterveydenhuollon kustannuksista n. 175 000 €. Toimintakuluja laskevat pelastustoimen siirtyminen hyvinvointialueelle n. 460 000 €, terveysaseman puhtauspalveluiden siirtyminen hyvinvointialueelle n. 257 000 €.

Toimintatuotot

Teknisen toimen toimintatuotot kasvavat erityisesti kahdesta syystä. Hyvinvointialueelle vuokrattavien kiinteistöjen pääomavuokrat laskettuna asiasta annetun asetuksen mukaan ovat n. 297 000 € suuremmat kuin

tähän saakka käytössä ollut SOTE-pääomavuokramalli. Lisäksi tekninen toimi laskuttaa kohonneet energiakulut sisäisissä vuokriissa kunnan muilta toimialoilta.

3.1 Teknisen toimen hallinto ja yhdyskuntasuunnittelu

Palvelusuunnitelma:

Teknisen toimen hallinnon ja yhdyskuntasuunnittelun alle sijoittuu useita eri palveluyksiköitä. Näitä ovat tekninen hallinto, yhdyskuntasuunnittelu, haja-asutusalueen vesihuolto ja ympäristönsuojelu. Uutena palvelualueena v. 2023 alusta on ympäristöterveydenhuolto, joka koostuu terveystalvonnasta sekä eläinlääkinnästä.

TEKNINEN HALLINTO

Tekniseen hallintoon sisältyvät teknisen lautakunnan toiminta sekä toimialajohto. Tekninen lautakunta käyttää hallintosäännön mukaista ratkaisuvalltaa palvelusuunnitelman toteuttamiseksi. Toimialahallinto johtaa, koordinoi ja kehittää teknistä toimialaa sekä tuottaa tietoa ja ratkaisumalleja päätöksentekoon.

YHDYSKUNTASUUNNITTELU

Yhdyskuntasuunnittelun tehtävänä on luoda maankäytölliset valmiudet asumisen ja elinkeinotoiminnan sijoittumiseksi ja kehittymiseksi kunnassa. Yhdyskuntasuunnittelun keskeiset menetelmät ovat yleiskaavoitus ja asemakaavoitus sekä muiden maankäyttöä palvelevien suunnitelmien laatiminen.

HAJA-ASUTUSALUEEN VESIHUOLTO

Joroisten kunnan vesihuoltolaitoksen pumppaamaa käyttövetä toimitetaan lähes koko kunnan alueelle. Vedenjakelusta taajamien ulkopuolella huolehtivat vesiosuuskunnat. Kunnan vesihuoltolaitoksella ei ole viemäriverkostoa haja-asutusalueella. Kunta voi tukea vesiosuuskuntia esim. vedensaannin turvaamiseen liittyvissä hankkeissa tai yksityishenkilöitä heidän liittyessään vesijohtoverkostoon enintään talousarvioon varatulla summalla.

YMPÄRISTÖNSUOJELU

Keski-Savon ympäristötoimen yksikkö toimii Keski-Savon ympäristölautakunnan alaisuudessa ja yksikön isäntäkuntana toimii Leppävirta. Keski-Savon ympäristötoimi huomioi itse kuntien hankkeet ja tavoitteet.

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

Keski-Savon ympäristötoimen yksikkö toimii Keski-Savon ympäristölautakunnan alaisuudessa ja yksikön isäntäkuntana toimii Leppävirta. Keski-Savon ympäristötoimi huomioi itse kuntien terveystalvonnasta ja eläinlääkintähuollon hankkeet ja tavoitteet.

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Määräraha- ja tulotaulukko valtuuston nähdessä sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00042050 Hallinto ja yhdyskuntasuunnittelu							
TOIMINTATUOTOT	426	10 000		10 000		-10 000	
TOIMINTAKULUT	-707 814	-448 456		-448 456	-91 183	357 273	20,3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-707 388	-438 456	0	-438 456	-91 183	347 273	20,8

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-3 kk
Lentokenttään tukeutuvien toimintojen sijoittumista alueelle edistetään kaavoituksellisin keinoin (Kuntastrategia 4.2.6)	Laaditaan React-Eu hankkeen ”Joroisten – vihreän teknologian ja kestävä matkailun edelläkävijä” yhteydessä alustavaa maankäytön	Kaavoitus on vireillä v. 2023 lopulla.	Ei aloitettu.

	suunnittelua lentokentän lähialueella.		
Keski-Savon ympäristötoimen ympäristönsuojelun hankkeiden toteuttaminen	Toimenpiteet määritelty Keski-Savon ympäristölautakunnan talousarviossa 2023.	Keski-Savon ympäristölautakunnan toteuman raportointi jäsenkunnille.	Ei aloitettu.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Keskeisin toiminnallinen riski on henkilöriski (tekninen johtaja). Teknisen johtajan sijaisjärjestely on saatava toimivaksi v. 2023 alusta. Merkittäviä taloudellisia riskejä ei ole.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Lentokenttäalueen maankäytön suunnittelu ja kehittyminen mahdollistavat uutta tuottavaa yritystoimintaa, työpaikkoja ja verotuloja alueelle.

Henkilöriski korostuu toimialoilla/viroissa, joissa yhdellä viranhaltijalla on merkittävän paljon ja monialaisia vastuuta.

3.2 Kuntatekniikka

Palvelusuunnitelma:

Tulosalueeseen kuuluvat liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet, liikuntapaikat, venepaikat, jätehuolto sekä uutena yksityistieavustukset. Osa palveluista tuotetaan itse ja osa hankitaan ostopalveluina. Liikenneväylien kuntoa sekä hoidon tasoa tarkkaillaan jatkuvasti ja havaittuihin ongelmiin reagoidaan nopeasti.

LIIKENNEVÄYLÄT

Yksikön tehtävänä on hoitaa ja kehittää kunnan hoidossa olevaa tie- ja katuverkkoa. Kaavateiden kunnossapidosta huolehditaan urakoitsijoiden avulla. Katuverkkoa on yhteensä 45 km ja kevyen liikenteen väyliä 9 km.

Vesiväylät tarkastaa vuosittain Arctia Meritaito Oy toimesta, mittaustiedot ja korjaustoimet ovat Reimarijärjestelmässä.

PUISTOT JA YLEISET ALUEET

Yksikön tehtävänä on pitää kunnan keskeiset ja ympäristökuvan kannalta tärkeät puistot ja yleiset alueet määrärahojen puitteissa hyvässä kunnossa. Puistotöiden työnjohtajana toimii kunnossapitopäällikkö. Käytännön työtä tehdään kausipuistotyöntekijöiden sekä kesätyöntekijöiden voimin. Puistoja hoidetaan suunnitelmallisesti. Rakennettuja puistoja on n. 3 ha ja muiden hoidettavien alueiden pinta-ala on yhteensä n. 10 ha.

LIIKUNTAPAIKAT

Liikuntapaikkojen hoito tehdään omana työnä ja kunnossapito on pääosin ulkoistettu. Urheiluseurat ja liikuntajärjestöt ovat keskeisiä toimijoita käytännön työssä.

VENEPAIKAT

Venepaikkoja on Joroisselän satamassa, Kolpalla, Paron venerannassa, Kirvesniemessä sekä Paavalinkivessä. Venepaikkojen hoito on pääosin teknisen toimen tehtävänä.

JÄTEHUOLTO

Joroisissa jätehuollosta vastaa Keski-Savon jätehuolto Llky.

YKSITYISTIET

Yksityisteiden avustuspääräraha siirrettiin kuntatekniikan alle v. 2023 alusta. Yksityisteiden kunnossapitoa ja peruskorjauksia avustetaan vuosittaisen määrärahan puitteissa. Avustettavia tiekilometrejä on n. 250 km.

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja yksityistieavustuksissa, liikuntapaikat Rakennuttamis- ja hankintapäällikkö, muutoin kunnossapitopäällikkö

Määräraha- ja tulotaulukko valtuustoon nähden sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA- muutos 2023	TA yht 2023	Toteuma 1-3kk	Poikkeama	Käyttö %
00042400 Kuntatekniikka							
TOIMINTATUOTOT	28 625	22 120		22 120	7 962	-14 158	36
TOIMINTAKULUT	-625 514	-661 671		-661 671	-179 343	482 328	27,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-596 889	-639 551	0	-639 551	-171 381	468 170	26,8
Poistot ja arvonalentumiset	-236 061	-233 172		-233 172	-58 850	174 322	25,2
TILIKAUDEN TULOS	-832 950	-872 723	0	-872 723	-230 232	642 491	26,4
Varausten ja rahastojen muutokset	-33 157				152	152	-100
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-866 107	-872 723	0	-872 723	-230 080	642 643	26,4

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-3 kk
Liikenneväylillä turvallisuutta lisätään näköesteitä poistamalla (Kuntastrategia 4.1.4)	Tienvarsi ja risteysalueiden puuston ja pensaiden raivaukset.	Ilmoitukset vähältä piti - tilanteista risteysalueilla vähenevät.	Lumen painosta revähtäneiden puiden poisto aloitettu.
Puistoalueiden turvallisuuden parantaminen ja viihtyvyyden lisääminen (Kuntastrategia 4.1.4)	Puistoalueiden vanhojen ja vaaralliseksi todettujen puiden poistaminen. Taajamametsien raivaus.	Yksityisten tontin omistajien ilmoitukset tontin ja puiston haitallisista rajapuista vähenevät.	Lumen painosta revähtäneiden puiden poisto aloitettu.
Uimarantojen ja venepaikkojen kehittäminen käyttäjätasoisemmaksi. (Kuntastrategia 4.1.4)	Laiturien lisääminen Kuvansissa. Nuotiopaikkojen lisääminen ja vanhojen uusiminen. Uimarantojen opasteita ja ilmoitustauluja lisätään.	Käyttäjämäärät lisääntyvät ja positiivinen palaute.	Tarjoukset laitureista saatu. Kolpan uimarannalle ilmoitustaulu hankittu.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Toiminnalliset riskit liittyvät raaka-aineiden, koneiden ja laitteiden sekä niiden varaosien toimitusvaikeuksiin.

Merkittävin taloudellinen riski aiheutuu hintojen, lähinnä polttoaineiden, noususta.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Turvallisuus ja viihtyisyys ovat kuntastrategian mukaisia veto- ja pitovoimatekijöitä.

Toiminnalliset riskit eli erilaiset Venäjän hyökkäyssodasta johtuvat toimitusvaikeudet, voisivat pahimmassa skenaariossa keskeyttää esim. liikenneväylien kunnossapidon.

Taloudellinen riski voi toteutua inflaation yhä pahetessa.

3.3 Kiinteistö- ja ruokapalvelut

Palvelusuunnitelma:

Kiinteistö- ja ruokapalveluihin sisältyvät kaikki kunnan omistamiin kiinteistöihin liittyvät tukipalvelut kuten mm. siivous-, talonmies- ja korjaustyöpalvelut, kiinteistöjen muut kulut sekä ruokahuolto.

SIIVOUSPALVELUT

Siivouspalvelut vastaavat Joroisten kunnan hallinnoimien eri kiinteistöjen, kuten esim. koulujen ja päiväkotien siivouspalvelusta sekä käyttäjien erikseen tilaamista palveluista. Riittävän puhtaustason ylläpitäminen auttaa

säilyttämään pintamateriaalit hyvässä kunnossa ja sisäilman laadun parempana. Siivouspalveluissa pyritään siihen, että palvelu on tehokasta, joustavaa, luotettavaa, asiakastarpeista ohjautuvaa sekä vuorovaikutteista.

RUOKAPALVELUT

Kirkonkylän koulukeskuksen ja Kuvansin koulun ruokapalvelun tuottaminen eri asiakasryhmille (oppilaat, henkilökunta, päiväkodit, lasten ryhmikset). Ko. keittiöt ovat tuotantokeittiöitä. Tarvittaessa ruokaa valmistetaan myös kesäaikaan varhaiskasvatuksen tarpeisiin.

Ruokapalvelun tavoitteena on tuottaa laadukkaita, terveellisiä, ravitsemussuosittelun mukaisia sekä kustannustehokkaita ateriapalveluja eri asiakasryhmien tarpeisiin. Kaikki toiminta, aivan ruokalistojen suunnittelusta, raaka-aineiden valinnasta itse toteutukseen tähtää siihen, että ruoka on ravitsevaa ja monipuolista, ruokahalua herättävää ja hyvän makuista.

KUNNOSSAPITOPALVELUT

Kunnan eri toimialojen tarvitsemat kiinteistöjenhoitopalvelut tuotetaan pääosin omana työnä. Toimintaa kehitetään palvelualueilta saatavan palautteen perusteella.

Teknisen toimen henkilöstö tuottaa korjaus- ja rakentamispalveluita kunnan omistamille kiinteistöille. Korjaustyöt tehdään pääsääntöisesti kunnossapitosuunnitelmien perusteella.

KIINTEISTÖT

Kunnan omistama rakennuskanta pidetään hyvässä käyttökunnossa. Tekninen toimi hallinnoi kiinteistöjä yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa.

Vastuhenkilöt: Puhtaus- ja ruokapalvelupäällikkö Siivous- ja ruokapalveluissa, muissa kunnossapitopäällikkö

Määräraha- ja tulotaulukko valtuustoon nähden sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00042510 Kiinteistöpalvelut							
TOIMINTATUOTOT	4 128 889	4 249 932		4 249 932	1 114 308	-3 135 624	26,2
TOIMINTAKULUT	-3 332 086	-3 129 647		-3 129 647	-957 625	2 172 022	30,6
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	796 803	1 120 285	0	1 120 285	156 683	-963 602	14,0
Poistot ja arvonalentumiset	-1 070 232	-741 351		-741 351	-189 286	552 065	25,5
TILIKAUDEN TULOS	-273 429	378 934	0	378 934	-32 603	-411 537	-8,6
Varausten ja rahastojen muutokset	54 205				7 216	7 216	-100,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-219 224	378 934	0	378 934	-25 387	-404 321	-6,7

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-3 kk
Ilmastokestävän reseptiikan kehittäminen ruokapalveluissa (Kuntastrategia 4.1.6)	Ruokalistaa kehitetään ja valitaan listalle enemmän ilmastokestäviä ruokia	Ruokalistalle valittujen ilmastokestävien reseptien/ruokien määrä kpl/v	Ei aloitettu
Kiinteistönhoidon ja kunnossapidon palveluiden parantaminen (Kuntastrategia 4.1)	Sähköisen kiinteistönhoidon palvelupyynnön opastus käyttäjille. Sähköiseen huoltokansioon kiinteistöjen PTS tietojen lisääminen.	Sähköiset palvelupyynnöt lisääntyvät, mikä tavoittaa nopeasti kiinteistönhoidon ja huollon reagointi nopeutuu. Huoltokansion käyttö monipuolistuu.	Tiedotteita lisätty kiinteistöjen infotauluille. Osa kiinteistöjen PTS:sta lisätty huoltokansioon.

Kiinteistöjen käytön arviointi ja kunnossapidon tarve. (Kuntastrategia 4.3.1)	Opintie 7 puretaan, tontti koulukeskuksen P-alueeksi.	P-alue on koulukeskuksen käytössä.	Purku on kilpailutettu.
---	---	------------------------------------	-------------------------

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Toiminnallisena riskeinä ruokapalveluiden osalta raaka-ainetoimitusten häiriintyminen ja kiinteistöjen osalta sähkön toimituksen epävarmuudet ja sähkökatkot.

Taloudellisesti riskiä aiheuttaa etenkin sähkön, lämmitysöljyn ja kaukolämmön hintojen nousu.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Joroisten kunta on sitoutunut Keski-Savon ilmasto-ohjelmaan ja yksi osa ilmastonmuutoksen torjunnassa on ruokapalveluiden ilmastokestävyyden tarkastelu.

Uusi kiinteistönhoidon palvelupyyntöjärjestelmä edistää laajalti käytettynä kiinteistöjen pitkäjänteistä kunnossapitoa.

Kiinteistöjen talousarvioissa on merkittävästi nostettu lämmityksen ja etenkin sähkönkulutuksen menokohtia. Riskinä on, ettei nosto ole riittävä ja hintojen nousu on arviota suurempi.

3.4 Maa- ja metsätilat

Palvelusuunnitelma:

Kunnalla on metsätalousmaata n.1100 ha. Metsiä hoidetaan suunnitelmallisesti hyvien metsänhoitosuosituksien mukaisesti pitäen tavoitteena tuottavaa ja moniarvoista metsäomaisuutta. Vuotuiset puunmyyntisuunnitelmat tehdään metsäsuunnitelman perusteella. Metsien hyvää puuntuottoa edesautetaan tekemällä metsänhoitotyöt ja kasvatushakkuut oikea aikaisesti. Talousmetsien luonnonhoitoa toteutetaan PEFC-sertifikaatin mukaisesti.

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Määräraha- ja tulotaulukko valtuustoon nähden sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00042600 Maa- ja metsätilat							
TOIMINTATUOTOT	281 391	136 000		136 000	21 557	-114 443	15,9
TOIMINTAKULUT	-52 392	-42 492		-42 492	-2 773	39 719	6,5
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	229 000	93 508	0	93 508	18 784	-74 724	20,1

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-3 kk
Jaotellaan kunnan metsämaat neljään luokkaan v. 2024 laadittavan metsäsuunnitelman valmistelevana työnä (metsätalousmaat, ulkoilun edistämisaalueet, taajamametsät ja suojelualueet) (Kuntastrategia 4.3.4).	Tehdään karttatarkastelu kunnan metsäalueista. Osallistetaan kuntalaiset mukaan työhön.	Kuntalaiskysely on suoritettu. Karkea jako alueista on tehty.	Ei aloitettu.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Lama voisi aiheuttaa metsätaloustuotteiden kysynnän heikkenemistä, jolloin puukauppatalojen määrä laskisi.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Käytössä oleva metsäsuunnitelma on laadittu v. 2014 kymmenvuotiskaudelle. Uuden suunnitelman maastotyöt on suoritettava v. 2024 kesällä.

3.5 Rakennusvalvonta

Palvelusuunnitelma:

Rakennusvalvonnan tehtävänä on käsitellä rakennus- ja toimenpideluvat ja hyväksyä toimenpideilmoitukset sekä suorittaa lupiin liittyvät katselmukset. Rakennusvalvonta valmistele rakentamiseen liittyvien poikkeamislupien lausunnot. Rakennusvalvonta edistää hyvää rakennustapaa, valvoo rakennetun ympäristön tilaa ja rakennusten kunnossapitoa sekä ohjaa rakennustoimintaa kestäväällä tavalla. Rakennustarkastajan sekä rakennusvalvonnan sihteerin tehtävät hankitaan Varkauden kaupungilta.

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Määräraha- ja tulo- ja meno- taulukko valtuustoon nähden sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00042760 Rakennusvalvonta							
TOIMINTATUOTOT	33 319	39 600		39 600	9 576	-30 024	24,2
TOIMINTAKULUT	-75 640	-80 335		-80 335	-26 587	53 748	33,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-42 320	-40 735	0	-40 735	-17 011	23 724	41,8

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-3 kk
Keski-Savon yhteinen rakennusvalvontayksikkö aloittaa toimintansa 1.1.2024 (Kuntastrategia 4.6)	Yhteistyö muiden Keski-Savon kuntien kanssa.	Päätös yksikön perustamisesta on tehty kunnanvaltuustossa.	Rakennustarkastajien kesken on pidetty työpalaveri asiasta.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Rakennuslupatulot kattavat taantuman toteutuessa yhä pienemmän osan rakennusvalvonnan menoista. Yhteistyön toteutuminen vaatii osallistuvien kuntien hyväksynnän.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Pääosa rakennusvalvonnan tehtävistä on viranomaistoimintaa. Rakentamisen ohjaaminen ja neuvonta parantaa rakentamisen laatua tuottaen pitkäaikaisia hyötyjä mm. energian säästössä ja rakennusten käyttöiässä. Taloudellinen tilanne vaikuttaa hyvin paljon rakentamisen määrään ja lupatulokertymään.

3.6 Teknisen toimen projektit

Palvelusuunnitelma:

Teknisen toimen projekteihin sisältyvät erilaiset määräaikaiset hankkeet ja kustannukset. Vuonna 2023 projekteihin sisältyvät vesiensuojeluavustukset, Joroisvirran reitin kalataloudellinen kunnostushanke sekä Kuvansinjoen kunnostuksen suunnittelu. Kalataloudelliset kunnostushankkeet toteutetaan yhteistyössä muiden osallistuvien tahojen kanssa.

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Määräraha- ja tulo- ja meno- taulukko valtuustoon nähden sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00042800 Teknisen toimen projektit							
TOIMINTATUOTOT		25 000		25 000		-25 000	
TOIMINTAKULUT		-49 400		-49 400		49 400	
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	-24 400	0	-24 400	0	24 400	

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-3 kk
Toinen kalataloudellinen kunnostushanke etenee toteutusavustukseen ja päätökseen saakka. (Kuntastrategia 5 a ja f).	Edistetään yhteistyötä osallisten kesken.	Hankkeelle on saatu myönteinen avustuspäätös ja toimivaltaisen kunnan toimielimen toteuttamispäätös.	Avustushakemus on jätetty ELY-keskukselle.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:
Hankerahoitusta ei saada eivätkä hankkeet toteudu.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Vesistöjen tilan parantaminen toteuttaa Vuoksen vesistöalueen vesienhoitosuunnitelmaa. Hanketta ei voida toteuttaa ilman valtiolta/EU:lta saatavaa avustusta.

3.7 Vesihuoltolaitos

Palvelusuunnitelma:

Vesi- ja viemärilaitos vastaa laadukkaan käyttöveden tuottamisesta asiakkailleen sekä huolehtii vastaanotetun jäteveden puhdistamisesta ympäristölupaehtojen mukaisesti. Vesihuoltolaitoksen omaisuuden korjausvelkaa pienennetään suunnitelmallisesti suoritettavilla investoinneilla.

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Määräraha- ja tulotaulukko valtuustoon nähden sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-3kk	Poikkeama	Käyttö %
00000002 JOROISTEN VESIHUOLTOLAITOS							
LIKEVAIHTO	684 956	666 642		666 642	147 876	-518 766	22,2
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	3 587	2 150		2 150	535	-1 615	24,9
MATERIAALIT JA PALVELUT	-344 071	-327 734		-327 734	-96 375	231 359	29,4
HENKILÖSTÖKULUT	-170 232	-179 562		-179 562	-34 420	145 142	19,2
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-89 610	-114 599		-114 599	-22 489	92 110	19,6
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-27 337	-8 800		-8 800	-7 360	1 440	83,6
LIIKKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	57 293	38 097	0	38 097	-12 233	-50 330	-32,1
MUUT RAHOITUSTUOTOT	3 470				770	770	-100
KUNNALLE MAKSETUT KORKOKULUT	-45 136						
KORVAUS PERUSPÄÄOMASTA	-40 054	-40 054		-40 054		40 054	
MUUT RAHOITUSKULUT	-185				-300	-300	-100
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-81 906	-40 054		-40 054	471	40 525	-1,2
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-24 613	-1 957	0	-1 957	-11 762	-9 805	601

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-3 kk
Laaditaan jätevedenpuhdistamoiden strateginen suunnitelma –	Laaditaan alustavat suunnitelmat ja	Suunnitelmat ja kustannusarviot on laadittu.	Suunnittelutyö on aloitettu.

peruskorjaus vai yhdysviemäri (Kuntastrategia 4.1.1.d)	kustannusvaihtoehdot eri vaihtoehdoista		
--	---	--	--

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Talous- tai jäteveden käsittelyssä tarvittavien kemikaalien toimitusvaikeuksia voi esiintyä. Sähkön säännöstely ja sähkökatkot voivat aiheuttaa toimintaepävarmuuksia mm. automaatiojärjestelmien toimintaan.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Vesihuoltolaitoksen on oltava selvillä merkittävistä tulevista investointitarpeista ja niiden taloudellisista vaikutuksista pitkällä aikavälillä.

Epävakaa turvallisuuspoliittinen sekä taloudellinen tilanne voi aiheuttaa materiaalien ja kemikaalien toimitusvaikeuksia. Sähkötuotannon määrän riittämättömyys voi johtaa sähkön säännöstelyyn.

C. RAHOITUS

Rahoituslaskelma kunta ja vesihuolto:

	TP 2022	TA 2023	TA-muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
RAHOITUSLASKELMA							
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA							
TOIMINNAN RAHAVIRTA							
VUOSIKATE	1 780 609	1 824 648		1 824 648	1 970 933	146 285	108,0
SATUNNAISET ERÄT	0	0		0	0	0	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT							
Pakolliset varaukset	0	0		0	0	0	
Myyntivoitot ja -tappiot	-98 252	0		0	0	0	
Muut oikaisut	0	0		0	0	0	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-98 252	0	0	0	0	0	
TOIMINNAN RAHAVIRTA	1 682 357	1 824 648	0	1 824 648	1 970 933	146 285	108,0
INVESTOINTOINTIEN RAHAVIRTA							
INVESTOINTIMENOT	-1 798 290	-1 460 000		-1 460 000	-266 288	1 193 712	18,2
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	32 896	104 000		104 000	0	-104 000	0,0
PYS. VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOV.TULOT							
INVESTOINTIEN VARS.MYNTITULOT	87 711	60 000		60 000	0	-60 000	0,0
INVESTOINTIEN MYNTIVOITOT/-TAPPIO	98 252	0		0	0	0	
PYS. VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOV.	185 963	60 000	0	60 000	0	-60 000	0,0
INVESTOINTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 579 431	-1 296 000	0	-1 296 000	-266 288	1 029 712	20,5
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	102 926	528 648	0	528 648	1 704 646	1 175 998	322,5
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA							
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET							
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET	-1 080	0		0	0	0	
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS		0		0	0	0	
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	-1 080	0	0	0	0	0	
LAINAKANNAN MUUTOKSET							
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	4 500 000	1 500 000		1 500 000	0	-1 500 000	0,0
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-3 244 732	-3 526 294		-3 526 294	-652 361	2 873 933	18,5
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-3 000 000	0		0	0	0	
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-1 744 732	-2 026 294	0	-2 026 294	-652 361	1 373 933	32,2
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET							
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOM.	29 657	0		0	-194	0	
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	954	0		0	0	0	
SAAMISTEN MUUTOS	390 530	0		0	-49 747	-49 747	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	70 024	0		0	-2 927 964	-2 927 964	
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	491 164	0	0	0	-2 977 905	-2 977 711	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 254 648	-2 026 294	0	-2 026 294	-3 630 266	-1 603 778	179,2
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 151 722	-1 497 646	0	-1 497 646	-1 925 620	-427 781	128,6
KASSAVARAT 31.12.	14 164 068				12 238 447	12 238 447	
KASSAVARAT 1.1.	15 315 790				14 164 068	14 164 068	
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 151 722				-1 925 620	-1 925 620	

Perustelut:

Lainojen korot ovat parhaillaan korkealla. Jo talousarviossa on lähdetty siitä, että uutta lainaa otetaan mahdollisimman vähän ja myös aikaisempia lainoja pyritään edelleen lyhentämään. Kunnan lainakantaa on tarkoitus saada pienemmäksi. Talousarviossa kunnan kertyneitä kassavaroja on sen vuoksi suunniteltu käytettäväksi n. 1,5 milj. € (vrt. rahavarojen muutos). Talousarviolainaa on valtuutus nostaa 1,5 milj. €. Tulorahoituksen ja kassavarojen riittäessä ko. laina pyritään jättämään kokonaan nostamatta tai ainakin sen nostamista pyritään lykkäämään mahdollisimman myöhäiseen ajankohtaan arvioiden, että korot laskevat hieman keskuspankkien saadessa inflaation taltutettua.

Toiminnan rahavirta on kehittynyt 8 % suunniteltua paremmin johtuen pääasiassa arvioitua paremmista verotuloista. Investointeihin on käytetty vuoden ensimmäisellä neljänneksellä noin 20 % talousarviossa

suunnitelluista varoista. Lainoja on lyhennetty noin 0,65 milj. € kassasta (ilman, että uutta talousarviolainaa olisi nostettu). Lähes 3 miljoonan korottomien velkojen muutoksen selittävät Varkauden kaupungille maksetut sotelaskut (sisältäen myös Essoten tasauskulutuksen sotekulut) n. 2,3 milj. € ja opetushallitukselle (opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksen tasaus v. 2022) n. 0,16 milj. €, joka on jo kuitattu vos-tilityksellä 2/2023. Muutoin korottomien velkojen muutokset ovat normaalitasollaan. Lähinnä juuri edellä selvitetystä korottomien velkojen muutoksesta ja lainojen lyhennyksestä ilman, että tilalle on otettu uutta talousarviolainaa, johtuu se, että kunnan rahavarat ovat vähentyneet jo ensimmäisellä neljänneksellä lähes 2 milj. € koko tilikaudelle suunnitellun -1,5 milj. € merkittävästi ylittäen. Koska verotulot ovat kertyneet suunniteltua paremmin ja koska talousarviolainaa ei ole vielä nostettu lainkaan, arvioidaan tämä n. 0,5 milj. € kyettävän kattamaan tulo-rahoituksella, käyttämällä suunniteltua enemmän kunnan ja vesilaitoksen kassavaroja tai viimesijaisella talousarviolainan nostamisella.